

แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชา
การจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555

แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชา
การจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์

ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

A GUIDELINES FOR THE PREPARATION TO ASEAN ECONOMIC COMMUNITY OF
GENERAL BUSINESS MANAGEMENT, FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE,
SILPAKORN UNIVERSITY, PHETCHABURI IT CAMPUS

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Business Administration Program in General Business Management

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

2012

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว อนุมัติให้เรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี” เสนอโดย นางสาวพัชรี คำเล็ก และนางสาวรพีพรรณ หลวงพันทา มีคุณค่าเพียงพอที่จะ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาจุลนิพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี” ได้ผ่านการนำเสนอในเวทีวิชาการด้านธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน ครั้งที่ 6 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมพลูแมน ขอนแก่น ราชธานี จังหวัดขอนแก่น

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....
(อาจารย์นพดล โตวิชัยกุล)

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

12520097, 12520120: สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม / ทักษะ / ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

พัชรี คำเล็ก และรพีพรรณ หลวงพันเททา: แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์.
51 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงทักษะและแนวทางการเตรียมความพร้อม
ในการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน
ในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ
เพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหาร
อาจารย์และนักศึกษามีทักษะต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สอดคล้องกัน 3 ด้าน คือ
ด้านการใช้ภาษา ด้านโอกาส และด้านการแข่งขัน ทั้งนี้ความคิดเห็นส่วนใหญ่มองว่าภาษาอังกฤษมี
ความสำคัญมากที่สุด และการรวมกลุ่มอาเซียนช่วยขยายโอกาสในการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาและ
การเคลื่อนย้ายแรงงานของภาคธุรกิจ แต่ทั้งนี้ความเสียดังกล่าวนำมาซึ่งการแข่งขันในตลาดแรงงาน
ที่สูงขึ้นด้วย และ 2) ด้านแนวทางการเตรียมความพร้อมพบว่า ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อม
ในด้านการให้ความรู้แก่นักศึกษาและบุคลากร ด้านการจัดหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียม
ความพร้อมในด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดเตรียมเนื้อหาให้กับนักศึกษา และนักศึกษามีการ
เตรียมความพร้อมในการด้านการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ ทั้งนี้การเตรียม
ความพร้อมดังกล่าว มีความสำคัญต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาโดยตรงในการบริหาร
จัดการการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่อนักศึกษา 1.....2.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

12520097, 12520120: MAJOR: GENERAL BUSINESS MANAGEMENT

KEY WORDS: PREPARING / OPINION / ASEAN ECONOMIC COMMUNITY

PATCHAREE KUMLEK, RAPEEPAN LUANGPANTAO: A GUIDELINES FOR THE PREPARATION TO ASEAN ECONOMIC COMMUNITY OF GENERAL BUSINESS MANAGEMENT, FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE, SILPAKORN UNIVERSITY, PHETCHABURI IT CAMPUS. RESEARCH ADVISOR: ASST. PROF. PHITAK SIRIWONG, Ph.D. 51 pp.

Abstract

The purpose of this research is to study the outlook and method of approach of the General Business Management Department, Faculty of Management, Silpakorn University, Phetchaburi IT Campus in joining the ASEAN Economic Community. This was a qualitative study using focus groups and in-depth interviews. The results of this study were: 1) The opinions and attitudes of executives, faculty members, and students towards joining the AEC indicated focus on language, opportunity, competition, and obstacles in preparation for the School. So, English is the most important language. The joining of ASEAN expands the opportunities in the education and the labor migration. However, the freedom of movement brings increased competition in the labor market. 2) In preparing for the curriculum, the executives made preparations to educate students and instructors. Instructors are equipped with appropriate instruction media and content for students, while students are trained for adaptation and the English language environment. To the stakeholders of the institution, this preparation played a key role in joining the ASEAN Economic Community, in terms of management of education.

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

Academic Year 2012

Students' signatures 1.....2.....

Research Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์จากบุคคลสำคัญดังนี้

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณบดี อาจารย์ และนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้สัมภาษณ์ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความกรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือ ช่วยชี้แนะแนวทาง ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย รวมทั้งช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง เอาใจใส่และติดตาม ตรวจสอบผลงานอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณทุกท่าน บิดา มารดา สมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนตลอดมา และขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่คอยห่วงใยและให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....		จ
กิตติกรรมประกาศ.....		ฉ
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
	ความหมายของความพร้อม.....	5
	การตรวจสอบความพร้อม.....	6
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน.....	8
	ประชาคมอาเซียน.....	9
	ความสำคัญของหลักสูตร.....	12
	การอุดมศึกษากับเงื่อนไขการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน.....	12
	การเปลี่ยนแปลงของสังคมกับหลักสูตร.....	15
	การบริหารหลักสูตร.....	16
	ทฤษฎีการเรียนรู้จากสังคม.....	17
	แนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียน.....	17
	ประวัติความเป็นมาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.....	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
	ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
	ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	25
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26

บทที่	หน้า
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	26
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ส่วนที่ 1 ทักษะที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	28
ส่วนที่ 2 แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน...	31
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	35
สรุปผลการวิจัย.....	35
อภิปรายผล.....	41
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	42
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	42
รายการอ้างอิง.....	43
ภาคผนวก.....	46
แนวคำถามที่ใช้สัมภาษณ์.....	47
ประวัติผู้วิจัย.....	50

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พัฒนาการด้านการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน มีผลการดำเนินงานที่ดีเรื่อยมา เริ่มตั้งแต่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนหรือ AFTA ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และพยายามส่งเสริมให้มีความร่วมมือครอบคลุมด้านอื่นด้วย เช่น การค้าบริการ การลงทุน นอกจากนี้อาเซียนยังได้จัดตั้งโครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และสนับสนุนการแบ่งสรรการผลิตและการใช้วัตถุดิบภายในภูมิภาค ต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ การเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม อาเซียนได้มุ่งหวังตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community) ให้เกิดขึ้นภายในปี พ.ศ. 2558 เพื่อส่งเสริมให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียวที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี ทั้งนี้ได้กำหนดเป้าหมายให้เป็นปีที่มีลักษณะของการรวมกลุ่มประเทศเปลี่ยนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดผลกระทบด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านแรงงาน ทำให้มีการถ่ายเทแรงงานด้านฝีมือ เพื่อให้สามารถทำงานในประเทศสมาชิกได้สะดวกขึ้นใน 8 สาขาอาชีพ ประกอบด้วย วิศวกรรม การสำรวจ สถาปัตยกรรม แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล บัญชี และการท่องเที่ยว (ราตรี ศรีไพรวรรณ, 2555)

สถานะของคนไทยในตอนนี้กำลังอยู่ในภาวะเขารู้เรา แต่เราไม่รู้เขา หมายความว่าทุกประเทศในชาติสมาชิกอาเซียนมีการเรียนรู้และเตรียมพร้อมสู่การเข้าเป็นประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ในขณะที่ประเทศไทยมีความตระหนักรู้ในเรื่องอาเซียนที่ต่อยกว่าประเทศอื่นซึ่งอยู่ในลำดับที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 67 จากสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการต้องสร้างความตระหนักและความพร้อมให้กับคนไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ใน 3 ด้าน คือ 1. ทักษะทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านของอาเซียน ครูต้องผลักดันให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก โดยต้องเรียนรู้เพื่อให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูต้องเป็นผู้นำถ่ายทอดให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายกับร่วมกับสถานศึกษาของประเทศสมาชิก โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ระหว่างกัน 3. ทักษะวิชาชีพ ต้องเร่งพัฒนาความสามารถทางทักษะอาชีพให้แรงงานไทยมีฝีมือ สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

โดยเฉพาะการเปิดเสรีตลาดแรงงานในปี พ.ศ. 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายของแรงงานใน 8 สาขาอาชีพ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการต้องเร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพมารับการเคลื่อนย้ายอย่างเสรี ให้ประเทศไทยสามารถช่วงชิงความเป็นผู้นำในอาเซียน และมีความพร้อมในการรองรับการหลั่งไหลของตลาดทุนจากประเทศเศรษฐกิจต่างๆ (จุไรรัตน์ แสงบุญนำ, 2555)

ภารกิจของสถาบันในระดับอุดมศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย เพื่อหานวัตกรรมสร้างสรรค์องค์ความรู้ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การติดตามการวิเคราะห์เตือนภัยร่วมแก้ปัญหาและชี้แนะทางเลือกให้กับสังคม ชุมชน และประเทศ ฝึกอบรมและพัฒนากำลังแรงงานของประเทศ รวมถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งนี้เป็นไปตามเป้าหมายและพันธกิจของแต่ละสถาบัน โดยให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงในการได้รับและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่แต่ละสถาบันมีให้มากที่สุด (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545: 29)

มหาวิทยาลัยศิลปากร มีนโยบายการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาค จึงขยายการศึกษาไปยังวิทยาเขตแห่งใหม่ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ใช้ชื่อว่าวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี นับเป็นวิทยาเขตแห่งที่ 3 ของมหาวิทยาลัย ถัดจากวิทยาเขตวังท่าพระ กรุงเทพฯ และวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

คณะวิทยาการจัดการได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 เป็นคณะวิชาที่ 12 ของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเริ่มรับนักศึกษาและจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2545 เป็นคณะแรกของวิทยาเขตเพชรบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ในระดับหนึ่ง เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางธุรกิจขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีความสามารถในการร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐและธุรกิจเอกชนได้เป็นอย่างดี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนในภูมิภาคตะวันตก ตลอดจนสังคมส่วนรวมตามหลักเสรีภาพทางวิชาการ รวมทั้งดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมแห่งภูมิปัญญาไทย เพื่อมุ่งเน้นสู่มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล (มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี, คณะวิทยาการจัดการ, 2554)

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มุ่งเน้นผลิตบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารจัดการธุรกิจ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับแนวทาง การพัฒนาด้านการจัดการสมัยใหม่โดยเน้นการสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและทางปฏิบัติมีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและเพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ตลอดจนเสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถสามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมุ่งหวังให้เกิดสิ่งก่อกำเนิดและบูรณาการการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในการศึกษาถึงทัศนคติและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพื่อให้ทราบถึงความตระหนักรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมอาเซียน ตลอดจนนำแนวทางที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตรในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เพื่อยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาไปสู่ความเป็นสากล สามารถรองรับความเป็นอาเซียนได้อย่างมีศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การศึกษาในขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาทัศนคติและแนวทางการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร อาจารย์ประจำสาขาวิชา และนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
4. ขอบเขตด้านเวลา การสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล 2 เดือน คือ เดือนกันยายน ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2555

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านต่างๆ

2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมหลักสูตรการศึกษาให้มีความพร้อมสามารถรองรับและปรับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ให้มีความพร้อมนำไปสู่มาตรฐานความเป็นสากลสำหรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งประเด็นการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของความพร้อม
2. การตรวจสอบความพร้อม
3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน
4. ประชาคมอาเซียน
5. ความสำคัญของหลักสูตร
6. การอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน
7. การเปลี่ยนแปลงของสังคมกับหลักสูตร
8. การบริหารหลักสูตร
9. ทฤษฎีการเรียนรู้จากสังคม
10. แนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียน
11. ประวัติความเป็นมาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของความพร้อม

คำว่า “พร้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความไว้ว่า เป็นคำวิเศษณ์ที่มีความหมายว่า ครบถ้วน ส่วนคำว่า “ความพร้อม” เป็นคำนามซึ่งจะมีความหมายว่าความครบครัน หรือมีทุกอย่างครบแล้ว ดังนั้นหากจะแปลความหมายของความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาแล้ว ก็น่าจะมีความหมายว่า สภาพที่มีสิ่งทุกอย่างครบครันที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ได้ (สมพงษ์ เทียงธรรม, 2536: 10)

วิชชุดา ธรรมชาติ (2540: 26) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมในการปฏิบัติ หรือดำเนินกิจกรรมนั้นๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลมาจากการเตรียมตัวไว้แล้วสำหรับกิจกรรมนั้นๆ

กล่าวโดยสรุป ความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมบางสิ่งบางอย่างที่ได้ถูกเตรียมพร้อม เพื่อให้เกิดความมั่นใจและตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติหรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ความพร้อมในการเตรียมหลักสูตรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมในการปฏิบัติหรือดำเนินกิจกรรมให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลมาจากการเตรียมตัวไว้ แล้วสำหรับกิจกรรมนั้นๆ เพื่อที่จะสามารถกระทำภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคตได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จมากที่สุดหรือประสบปัญหาน้อยที่สุด

2. การตรวจสอบความพร้อม

การนำหลักสูตรไปใช้เท่ากับเป็นการนำนวัตกรรมใหม่เข้าแทนที่สิ่งที่มีอยู่เดิม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องแน่ใจว่าสิ่งที่จะนำไปใช้นั้นมีความพร้อมและสมบูรณ์พอ ขณะเดียวกันฝ่ายรับก็จะต้องพร้อมรับด้วย สิ่งที่จะต้องตรวจสอบก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ และความพร้อมของหลักสูตรแม่บท ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน และความพร้อมของโครงการต่างๆ ที่จะสนับสนุนหลักสูตร

การตรวจสอบความพร้อมนี้ ความจริงคือการประเมินผลนั่นเอง เรื่องนี้จะได้มีการทบทวนให้เห็นชัดอีกครั้งหนึ่งในบทที่ว่าด้วยการประเมินผลหลักสูตร ในที่นี้จะกล่าวถึงการตรวจสอบหรือการประเมินผลเป็นเรื่องราวไป

2.1 การประเมินผลหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้

การตรวจสอบหรือการประเมินผลจะต้องทบทวนองค์ประกอบของหลักสูตรทั้งหมดอีกครั้งหนึ่งนับตั้งแต่จุดหมาย จุดประสงค์ รูปแบบ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สื่อการเรียนการสอน จนถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายว่าองค์ประกอบเหล่านั้นจะสามารถนำไปใช้ในสภาวะที่แตกต่างกันได้หรือไม่ และมีอะไรที่จะต้องแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ อนึ่งในการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้ตรวจสอบจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่จะนำหลักสูตรไปใช้ อย่างไรก็ตามเกณฑ์ในการประเมินผลองค์ประกอบต่างๆ ก็คงใช้เกณฑ์เดิมได้ แต่อาจต้องมีการปรับปรุงบ้าง

ตามความจำเป็น เพื่อความรอบคอบในการตรวจสอบและการประเมินผล ควรมีการศึกษาหาข้อมูล จากเอกสารพัฒนาหลักสูตรที่ผู้จัดทำหลักสูตรทำขึ้นไว้ เช่น รายงานการประชุม บทความเอกสาร รายงานการประเมินผล นอกจากนี้ควรศึกษาหลักสูตรของประเทศใกล้เคียงเพื่อใช้เป็นข้อเปรียบเทียบ และจากความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรด้วย

2.2 การประเมินผลความพร้อมของผู้เรียนผู้สอนและชุมชน

การนำหลักสูตรไปใช้ไม่ใช่เป็นการยึดเยียดสิ่งที่เราได้ทำขึ้นให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนและชุมชน หลักสูตรจะใช้ได้ดีก็ต่อเมื่อฝ่ายรับมีความพร้อม และมีความเต็มใจที่จะรับด้วย การประเมินความพร้อมจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า ถ้าความพร้อมยังไม่มาก็ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข หลักสูตรเสมอไป หลักการที่ควรยึดถือในเรื่องนี้ก็คือ จะต้องสร้างความพร้อมให้เกิดขึ้นเสียก่อน

การประเมินผลความพร้อมอาจทำได้หลายวิธี เช่น การสนทนา การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการทดสอบ เป็นต้น

สำหรับผู้เรียนนอกจากจะใช้วิธีตรวจสอบผลการเรียนเดิมจากหลักฐานที่มีอยู่ และจากการสนทนาสัมภาษณ์ หรือใช้แบบสอบถามแล้ว ในบางครั้งอาจใช้แบบทดสอบวิชาความรู้ควบคู่ไปด้วย พื้นความรู้และประสบการณ์ของผู้สอน นับว่ามีส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานการสอนตามหลักสูตรมาก ตามปกติก็ปรากฏว่าผู้สอนมีพื้นความรู้ไม่เพียงพอ หรือไม่ตรงกับสิ่งที่จะต้องสอนในหลักสูตรใหม่ และบางทีวิธีสอนอยู่เดิมใช้ไม่ได้ ในกรณีเช่นนี้นี้อาจมีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งอาจเป็นในรูปของการสัมมนา การประชุมอบรม หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้วแต่จะเหมาะสม

นอกจากการตรวจสอบตัวผู้สอนแล้ว การตรวจสอบสภาพของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ก็เป็นสิ่งจำเป็น สิ่งที่ต้องตรวจสอบ ได้แก่ ระบบบริหารงาน วิธีการจัดการเรียนการสอน จำนวนครูผู้สอนวุฒิต่างๆ ความสามารถในการสอนวิชาต่างๆ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้โดยพิจารณาในแง่ที่ว่าพร้อมที่จะสนองความต้องการของหลักสูตรใหม่

2.3 การประเมินผลโครงการที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เราจำเป็นต้องมีโครงการสนับสนุนทั้งในด้านวิชาการ และด้านบริหาร ในด้านวิชาการได้แก่ โครงการอบรม สัมมนา การประชุมปฏิบัติการโครงการนิเทศ การศึกษา และโครงการแนะแนว ส่วนในด้านบริหารก็ได้แก่ การจัดการสรรงบประมาณ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร ระบบสื่อสาร บุคลากร และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ การประเมินผลโครงการเหล่านี้ ควรกระทำอย่างน้อยที่สุดสองครั้ง คือ ก่อนเริ่มโครงการและภายหลังเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว และในกรณีที่จำเป็นอาจมีการประเมินผลระหว่างดำเนินการตามโครงการอีกก็ได้ ซึ่งเราเรียกว่า “การประเมินผลย่อย” (Formative Evaluation) เพื่อให้สามารถควบคุมกำกับทิศทางและแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา รวมทั้งควบคุมคุณภาพของหลักสูตรด้วย ซึ่งในประการหลังนี้

จะได้แยกอธิบายต่างหากในลำดับต่อไป

เหตุผลที่ต้องมีการตรวจสอบทบทวนและประเมินผลโครงการต่างๆ ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ก็เนื่องจากในการที่เราได้แก้ไขปรับปรุงจนได้หลักสูตรแม่บทนั้นความต้องการและปัญหาต่างๆย่อมเปลี่ยนไป ทั้งนี้รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ต้องใช้เพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรย่อมเปลี่ยนไปด้วย (อึ้ง บั้วศรี, 2542: 311-314)

กล่าวโดยสรุป การตรวจสอบความพร้อม เป็นการตรวจสอบก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ตรวจสอบความพร้อมของหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน และความพร้อมของโครงการต่างๆ ที่จะสนับสนุนหลักสูตร หรือว่าเป็นการประเมินผลหลักสูตรเพื่อจะได้แก้ไขหลักสูตรให้มีความพร้อมที่จะนำหลักสูตรไปใช้กับผู้เรียน เพื่อให้หลักสูตรนั้นเกิดประสิทธิผลกับผู้เรียน

3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน

อาเซียนประกอบด้วยสมาชิก 10 ประเทศที่ตั้งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม แต่ละประเทศก็มีความแตกต่างและหลากหลายทั้งในด้านกายภาพ ทั้งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ขนาดพื้นที่ และจำนวนประชากร นอกจากนี้มีความหลากหลายด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงความแตกต่างในเรื่องระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การก่อตั้งอาเซียน ได้มีการจัดตั้งองค์การความร่วมมือในภูมิภาคหลายองค์กร ได้แก่ Southeast Asia Treaty Organization (SEATO), the Association of Southeast Asia (ASA) และ Maphilindo อย่างไรก็ตามความร่วมมือดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างประเทศภายในภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีและการพัฒนาระหว่างกัน สันติภาพ เสถียรภาพ

สมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียนจึงได้ถูกก่อตั้งขึ้นโดยการลงนามใน ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) หรือ ปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 (ค.ศ.1967) ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ มีวัตถุประสงค์ คือ

- เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
- เพื่อเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค
- เพื่อเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและพัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค
- เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี
- เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการอบรมและวิจัย และการส่งเสริม

การศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและ การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม
- เพื่อเสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ (คณะกรรมการการต่างประเทศ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2550: 1-3)

กล่าวโดยสรุป **อาเซียน** คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ถือกำเนิดจากการประกาศ “ปฏิญญากรุงเทพ” (Bangkok Declaration) เป็นการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

4. ประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียนจึงเกิดขึ้นภายใต้พื้นฐานความเป็นอาเซียนที่มีมาแต่เดิม โดยประกาศปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริการ

ความเป็นประชาคมอาเซียนมีเป้าหมายที่จะให้ประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิกในอาเซียน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มั่นคงปลอดภัย ในแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างสะดวกกว่าในอดีตที่ผ่านมา และที่สำคัญเป็นพลังผลักดันให้กลุ่มประเทศอาเซียนมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนก็คือ ความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เกิดปัญหาใหม่ต่างๆ ที่อาเซียนต้องเผชิญ เช่น ภาวะเศรษฐกิจโลก โรคระบาดอาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน เป็นต้น โดยเฉพาะการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับภูมิภาคอื่นๆ ทั้งประเทศในแถบตะวันตก หรือในเอเชียด้วยกันเอง อย่างจีน อินเดีย ซึ่งล้วนมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด

ประชาคมอาเซียนถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546 จากการที่ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน ที่เรียกว่า ข้อตกลงบาหลี 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord) ที่เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เห็นชอบให้จัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ. 2563

ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12 ในเดือน มกราคม 2550 ที่เซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2558 เร็วขึ้นกว่าที่กำหนดไว้ก่อนหน้านี้

การทำงานได้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ดังที่มีการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 1

มีนาคม พ.ศ. 2552 ที่ชะอำ หัวหิน ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุม เพื่อวางแผนงานในการจัดตั้งเป็นประชาคมให้สำเร็จตามเป้าหมาย ในการรวมตัวก่อตั้งเป็นประชาคมอาเซียนนั้น มีการแบ่งเป็นประชาคมต่างๆ อีก 3 ประชาคม ซึ่งมักเรียกกันง่ายๆ ว่า เสาหลัก 3 เสา มีบทบาทสำคัญในการนำพาประชาคมอาเซียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เสาหลักสามเสาดังกล่าวมีดังนี้

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community - APSC) ประชาคมอาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสามารถ แก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี เพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประเทศสมาชิกได้ร่วมจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community - APSC) คือ

1. การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะสร้างความเข้าใจร่วมกันในระบบสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หลักการประชาธิปไตย การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การต่อต้านการทุจริต การส่งเสริมหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล เป็นต้น

2. ส่งเสริมความมั่นคงสำหรับประชาชน เสริมสร้างมาตรการในความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ไม่มีความหวาดระแวง ระวังข้อพิพาทโดยสันติเพื่อป้องกันสงครามที่จะเกิดขึ้นในภูมิภาค

นอกจากนี้ ยังขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การต่อต้านการก่อการร้ายอาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ตลอดจน การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ

3. การมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก กำหนดกิจกรรมเพื่อเริ่มสร้างบทบาทของประชาคมอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น กรอบอาเซียนบวกสาม (ASEAN + 3) กับจีน ญี่ปุ่น เกาหลี จัดให้มีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) มีเป้าหมายคือ ประชาคมอาเซียน มีตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงาน บูรณาการการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ

1. การตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น กำหนดเป้าหมายเวลาที่จะค่อยๆ ลดหรือยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษี สำหรับประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศ และเปิดเสรีการ

ลงทุนภายในปี พ.ศ. 2553 เปิดตลาดภาคบริการและเปิดเสรีการลงทุนภายในปี พ.ศ. 2558

2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนโดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงการพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนา)

3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก ประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภูมิภาคอื่น เพื่อเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต จัดจำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก เป็นต้น

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC) เป้าหมาย คือ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิก มีการอยู่ดีกินดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว มีการจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในด้านต่างๆ ได้แก่

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development)
2. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection)
3. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights)
4. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)
5. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity)
6. การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

กล่าวโดยสรุป ประชาคมอาเซียน คือ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน เป็นการเติบโตและพัฒนาความร่วมมือ ผ่านทาง 3 เสาหลัก คือ 1. ด้านการเมืองและความมั่นคง 2. ด้านเศรษฐกิจ และ 3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อเสริมความแข็งแกร่งร่วมกันให้กับวัตถุประสงค์อันยั่งยืน มีสันติภาพ และแบ่งปันความมั่นคงระหว่างกันในภูมิภาค ทั้งนี้การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบทางการศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายใน พ.ศ. 2558

5. ความสำคัญของหลักสูตร

ชวลิต ชูกำแหง (2551: 28) หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาระดับใดหรือประเภทใดจะขาดหลักสูตรไม่ได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้นๆ หลักสูตรจึงเป็นเครื่องชี้นำทางถึงความเจริญของประเทศ ประเทศใดที่มีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ย่อมนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศนั้น สามารถสรุปความสำคัญของหลักสูตรเป็นข้อๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของประชาชนในประเทศ ซึ่งคนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับในประเทศ หลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของคนที่ยังจบการศึกษาในระดับนั้นๆ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา ถ้าประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ จะสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมา
3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลติดตามผลของการศึกษาได้ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดทั้งผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคน
4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจากเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับมาตรฐานเดียวกัน
5. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้ ตลอดทั้งการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน ซึ่งการศึกษาในแต่ละระดับจะมีองค์ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป
6. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาของชาติ อนาคตการศึกษาของชาติย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ ที่มีการวางกรอบเนื้อหาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นตัวกำหนดลักษณะและรูปแบบของสังคมในอนาคต และเป็นเครื่องชี้วัดความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ทั้งนี้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดในการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศ

6. การอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

อุดมศึกษาในประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มาจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันและผ่านขั้นตอนการพัฒนาที่หลากหลาย อุดมศึกษาในภูมิภาคนี้จึงต้องเผชิญกับความท้าทายอย่างมาก รวมถึงการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและข้อจำกัดด้านงบประมาณ

จากการวิเคราะห์ประเทศกรณีตัวอย่างในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการวิจัยร่วมระหว่างสำนักงาน UNESCO กรุงเทพฯ และศูนย์ภูมิภาคของซีมีโอ ว่าด้วยการอุดมศึกษาและ

การพัฒนา (SEAMEO RIHED) เรื่อง “A Situational Analysis of Higher Education Reforms in South-East Asian Countries” เมื่อปี พ.ศ. 2548 พบว่าแม้อุดมศึกษาในภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความแตกต่างและความหลากหลายซึ่งหล่อหลอมมาจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ความพยายามในการสร้างชาติที่แตกต่างกันรวมถึงแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโลก แต่ประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคต้องเผชิญกับความท้าทายที่ไม่ต่างกันมี 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง การเพิ่มโอกาสในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของเยาวชนที่มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นในการเข้ารับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาควบคู่ไปด้วย

ประการที่สอง ความหลากหลายของประเภทและหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่มีมากขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนกลุ่มต่างๆ การศึกษาแบบระบบเปิดและการศึกษาทางไกล เป็นรูปแบบการศึกษาที่ได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะสามารถเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยทำงานและผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้การศึกษาข้ามชาติ (Transnational Education) มีแนวโน้มในการเติบโตเพิ่มขึ้น

ประการที่สาม การพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษา ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและนักวิชาการระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับ และยังคงเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคต เนื่องจากประสบการณ์การศึกษาในสภาพแวดล้อมนานาชาติรวมถึงทักษะในการติดต่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศ การเติบโตของการศึกษาข้ามชาติทั่วโลกและการจัดตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้แสดงให้เห็นแนวโน้มของความสัมพันธ์ทางการศึกษากับอุดมศึกษาในประเทศที่พัฒนาแล้ว ในขณะเดียวกันบางประเทศในภูมิภาค เช่น ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ก็เป็นผู้ส่งออกบริการการศึกษา โดยจัดการศึกษาให้แก่นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน

การผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบราชการ เป็นพัฒนาการอีกประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาค เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารที่สอดคล้องกับประเภทและพันธกิจที่มีความหลากหลายของสถาบันอุดมศึกษา ได้ขยายจำนวนเพิ่มมากขึ้นและเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารกิจการของตนได้อย่างคล่องตัว มีความยืดหยุ่น สามารถสนองตอบความต้องการของตลาดได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีอิสระในการแสวงหางบประมาณเพิ่มเติมผ่านการให้บริการการศึกษาในเชิงพาณิชย์

การขยายตัวของการอุดมศึกษาอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้งบประมาณที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับจากรัฐบาลอยู่ในวงจำกัด สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่นๆ โดยการให้บริการการศึกษาควบคู่กับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันในเชิงพาณิชย์ เช่น การจัดตั้งบริษัทของสถาบันเพื่อให้บริการที่ปรึกษา และการทำวิจัยหรือ

การร่วมมือกับภาคธุรกิจ นอกจากนี้ได้มีการปรับโครงสร้างระบบอุดมศึกษา โดยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การปรับรูปแบบการบริหารงานมหาวิทยาลัยของรัฐให้เป็นไปในรูปแบบการบริหารงานของภาคเอกชน (Corporatization) และการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

การเพิ่มอิสระในการบริหารการจัดการให้กับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อแลกกับการเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบได้ เป็นแนวโน้มที่สำคัญของโลก เช่นเดียวกับของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังจะเห็นได้จากการปรับรูปแบบการบริหารงานในมหาวิทยาลัยของรัฐให้เป็นไปในรูปแบบการบริหารงานของภาคเอกชนในประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งเป็นการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับ (Autonomous universities) ในประเทศอินโดนีเซียและไทย ทั้งนี้การปรับคุณภาพการศึกษานับเป็นหัวใจหลักของการสร้างและดำรงความน่าเชื่อถือของหลักสูตรใน สถาบันอุดมศึกษา และระบบอุดมศึกษาทั่วโลก สำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซียและไทย มีการจัดตั้งกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว ในขณะที่ประเทศกัมพูชาและลาว อยู่ในระหว่างการจัดตั้งกลไกและหน่วยงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

กฎบัตรอาเซียนกับนโยบายด้านการศึกษา การรับรองกฎบัตรอาเซียนถือเป็นพัฒนาการที่สำคัญที่ส่งผลให้อาเซียนเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 อุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การที่อาเซียนขาดกลไกในการบังคับประเทศสมาชิกในกรณีประเทศสมาชิกใดประเทศสมาชิกหนึ่งไม่ปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนจึงเป็นเสมือนธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดในอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายรวมถึงการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 การสร้างกลไกที่จะส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ของอาเซียน และการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนให้เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดและเอื้อประโยชน์ต่อประชากรอาเซียนอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป การอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน เมื่อการศึกษาแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันออกไป อุดมศึกษาในภูมิภาคนี้จึงต้องเผชิญกับความท้าทายอย่างมาก ในเรื่องการขยายตัวของการศึกษาอย่างรวดเร็ว ทั้งการปรับคุณภาพการศึกษา และพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคให้การศึกษาที่มีความเป็นสากล ความน่าเชื่อถือของหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดแนวคำถามการสัมภาษณ์

7. การเปลี่ยนแปลงของสังคมกับหลักสูตร

চারং বাক্সী (2542: 74) เมื่อบ้านเมืองเจริญขึ้นมีประชากรมากขึ้น มีกิจการในด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม และบริการเกิดขึ้นมาก สภาพของสังคมจะค่อยๆ เปลี่ยนไป การต่อสู้แข่งขันจะเกิดขึ้น และเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าในด้านการศึกษา ที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ สภาพเช่นนี้มีผลทำให้ระบบโครงสร้างสังคมเปลี่ยนแปลงไป ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอาจมีได้อีกหลายรูปแบบ สิ่งที่เราจะชี้ให้เห็นคือ ผลกระทบที่มีต่อการศึกษา เป็นหน้าที่ของนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรที่จะต้องวิเคราะห์ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองนั้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ความสัมพันธ์วิธีการทำงานอื่นๆ อย่างไร และความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สร้างความต้องการใหม่ อะไรบ้าง การศึกษาจะสนองความต้องการด้านความรู้ ทักษะ ตลอดจนการปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

การปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องและสนองความต้องการของสังคม ขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการใหม่ ผลการวิเคราะห์ออกมาอย่างไร หลักสูตรก็จะเปลี่ยนจุดหมายไปในแนวนั้น แต่ในบางกรณีจุดหมายอาจเหมือนกัน แต่การตีความจะต่างกันขอยกตัวอย่าง หลักสูตรภาษาไทยมาให้พิจารณากันดูดังต่อไปนี้ กล่าวโดยทั่วไปย่อมเป็นที่ยอมรับกันว่าจุดหมายของหลักสูตรภาษาไทยคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาของตนอย่างดีที่สุด แต่ข้อความที่ว่า “ให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างดีที่สุด” นี้ความหมายจะแตกต่างกันไปตามกาลสมัย แต่เดิมเราอาจหมายถึงเพียงเพื่อให้สามารถติดต่อเจรจาเข้าใจกันได้ในเวลาที่เราพบปะซึ่งกันและกัน หรือไม่เพื่อประโยชน์ในการติดต่อส่งข่าวถึงกันและกัน สมัยนั้นยังไม่มีโทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ เส้นทางคมนาคมทางบก ทางน้ำ และทางอากาศยังไม่มีครบถ้วน ที่มีอยู่ก็ไม่สะดวกและกว้างขวางเหมือนปัจจุบัน ความเจริญด้านการค้าและความจำเป็นในการติดต่อ แต่ในปัจจุบันภาษาได้กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการใช้ภาษากับคนหมู่มากมีเพิ่มขึ้น ต้องใช้การโฆษณามากขึ้น ความต้องการภาษาที่ใช้ได้สะดวกรวดเร็ว เข้าใจง่าย สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความจำเป็นใหม่ด้านภาษา และหันมาเสริมสร้างความรู้และทักษะใหม่ๆ ตามความต้องการของสังคมในเรื่องของภาษาต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน แต่ก่อนความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษมีไม่มากนัก เพราะการติดต่อกับชาวต่างประเทศมีน้อย จุดหมายของหลักสูตรเป็นเพื่อระดับความรู้ แต่ในปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากขึ้น และกำลังเป็นความจำเป็นสำหรับคนหมู่มาก เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับติดต่อกับโลกภายนอก

สภาวะของสังคมมิได้มีผลกระทบเฉพาะเรื่องภาษาเท่านั้น เรื่องอื่นๆ ก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องตระหนักในความจริงข้อนี้และไม่ยึดมั่นในอุดมคติ จนกระทั่งลืมไปว่าความเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้นมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของบุคคล ทำให้เกิดความต้องการซึ่งการศึกษาจะต้องพยายามตอบสนอง

กล่าวโดยสรุป การเปลี่ยนแปลงของสังคมกับหลักสูตร เมื่อสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงมีประชากรมากขึ้น ทำให้เกิดการต่อสู้แข่งขันเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการศึกษา จึงส่งผลกระทบต่อหลักสูตรที่จะต้องพัฒนาตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปให้มีหลักสูตรที่ทันสมัยและมีความเป็นสากล ดังนั้นปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องความต้องการของสังคม

8. การบริหารหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543: 174) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผนการควบคุมกำกับดูแล การจัดการระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน โครงการวิชาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการสอน โดยสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะธรรมชาติการเรียนรู้ และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร หลักการบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. เอกสารหลักสูตรมีความชัดเจน สมบูรณ์ทันสมัย ชี้แนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผู้สอนมีคุณภาพ คือ มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตนาที่ดีต่อหลักสูตร สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร
3. ผู้เรียนมีความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ ทักษะพื้นฐาน พร้อมทั้งจะเรียนหลักสูตรนี้ได้
4. มีบริการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตรที่ดีและเพียงพอที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร
5. ระบบการบริหารหลักสูตรที่ดีและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือนำการใช้หลักสูตรการเรียนการสอนกับผู้เรียน
6. ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือนำการใช้หลักสูตรการเรียนการสอนกับผู้เรียน
7. มีบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ และบรรยากาศทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมกับผู้เรียน
8. ระบบควบคุมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การบริหารหลักสูตร เป็นขั้นตอนการวางแผนหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพจะต้องบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบมีการจัดการการเรียนการสอน เพื่อนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนประเมินผลหลักสูตรโดยอาศัยบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือปฏิบัติงานซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมควรจะมีความรู้ เพื่อช่วยให้การใช้หลักสูตรนั้นบรรลุเจตนารมณ์ของหลักสูตร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลข้างต้นไปใช้ประโยชน์ในการสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์

9. ทฤษฎีการเรียนรู้จากสังคม

ทฤษฎีนี้ถือว่ามนุษย์มีความสามารถในการเรียนรู้ไม่จำกัด แต่ความสามารถในการเรียนรู้จะถูกจำกัดด้วยความคาดหวัง (Expectation) ของสังคม และด้วยแบบฉบับของพฤติกรรมที่สังคมเห็นว่าเหมาะสม ตามทฤษฎีนี้กระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมและเกิดจากกระบวนการสังคมประกิต (Socialization) หรือจากการคบหาสมาคมกันในสังคมกระบวนการสังคมประกิตเกิดขึ้นได้ในหลายที่หลายแห่ง เช่น ครอบครัว เพื่อนร่วมกลุ่มโรงเรียน สถานประกอบการสมาคม

หลักพื้นฐานของการเรียนรู้ทฤษฎีนี้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป แต่การที่บุคคลแต่ละคนจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับสังคม ไม่มีใครเป็นอะไรได้ด้วยตนเอง ทุกคนล้วนต้องอาศัยสังคมทั้งสิ้น (ธำรง บัวศรี, 2542: 118)

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการเรียนรู้จากสังคม เป็นการเรียนรู้จากสังคม ทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้อยากรู้อยากเห็นมากขึ้นขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญต่อดำเนินชีวิต พื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ คือ ความเข้าใจตนเอง การรู้จักตนเองว่าเป็นใคร มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้มาก

10. แนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียน

มีเอกสารมากมายที่ได้มีผู้ศึกษาไว้เกี่ยวกับผู้เรียน อย่างไรก็ตามเอกสารเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียน (Learning) มากกว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกับการสอน (Learning and teaching) โดยปกติผู้เรียนเกือบจะไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนนับตั้งแต่ย่างก้าวเข้าไปสู่ระบบการศึกษาภาคบังคับ ในขณะที่เดียวกันก็มีความเชื่อที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผู้เรียน ในทำนองเดียวกันฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เรียนแต่ละคนก็เป็นประเด็นสำคัญที่จะส่งผลไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียน นอกจากนี้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันอาจเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้ความเชื่อระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหรือนักการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป จากการศึกษาของ ดิมม็อก และวอล์กเกอร์ (Dimmock and Walker, 1998) พบว่าการจัดการศึกษาในประเทศจีน (China) ประเทศอาฟริกาใต้ (South Africa) และประเทศสหราชอาณาจักร (United Kingdom) มีความคาดหวังที่จะทำทนายให้ผู้เรียนมีโอกาสดีอย่างเป็นอิสระ ขณะเดียวกัน โบว์ริงคาร์ และเวสต์ เบอร์นแฮม (Bowring-Carr and West-Burnham, 1997) ได้ชี้ให้เห็นว่า “สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้ ส่วนมากมักจะมีการเขียนไว้ในปฏิธานของสถาบันคือ กิจกรรมทุกอย่างมุ่งให้ผู้เรียนมีความเจริญเติบโตอย่างอิสระ สถาบันมุ่งสอนให้เด็กหรือผู้เรียนกล้าตัดสินใจ แต่ในทางตรงกันข้ามกลับไม่ได้ให้โอกาสเด็กหรือผู้เรียนได้ทำสิ่งเหล่านั้นเลย”

การให้ความสำคัญกับผู้เรียนเกี่ยวกับประสบการณ์และความเป็นอยู่ของผู้เรียนก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องให้ความสนใจอย่างมาก ปัญหาผู้เรียนที่อยู่ในฐานะยากจนกับปัญหาของผู้เรียนที่อยู่ในฐานะดี อาจมีความแตกต่างกันมาก ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนย่อมจะต้องพิจารณาถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย (สุทธนู ศรีไสย์, 2551: 21-22)

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับผู้เรียนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทางด้านฐานะ ความเป็นอยู่ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้กล้าตัดสินใจ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียนไปใช้ในการสร้างแนวคำถามในบทสัมภาษณ์

11. ประวัติความเป็นมาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร มีนโยบายการกระจายโอกาสการศึกษาไปสู่ภูมิภาค จึงขยายเขตการศึกษาไปยังวิทยาเขตแห่งใหม่ที่จังหวัดเพชรบุรี เป็นวิทยาเขตแห่งที่ 3 ของมหาวิทยาลัย ถัดจากวิทยาเขตวังท่าพระ กรุงเทพมหานคร และวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม คณะวิทยาการจัดการ (Faculty of Management Science) จัดตั้งขึ้นเป็นคณะวิชาที่ 12 ในมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเริ่มจัดการเรียนการสอนที่วิทยาเขตเพชรบุรีในปีพุทธศักราช 2545 ณ วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ระดับหนึ่ง เป็นบัณฑิตที่มีความสามารถทางธุรกิจขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีความสามารถในการร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ และธุรกิจเอกชนได้เป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของผู้รับบริการ คุณภาพชีวิต และคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

คณะวิทยาการจัดการมีความมุ่งมั่นที่จะเน้นให้นักศึกษาของคณะได้ฝึกฝนความรู้และทักษะในภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศที่สอง รวมทั้งทักษะทางด้านเทคโนโลยีและการเป็นผู้ประกอบการ คณะยังได้สนับสนุนให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกงาน การดูงาน การแข่งขันภายนอกและการทำโครงการต่างๆในทุกหลักสูตรของคณะ

ปณิธานการศึกษา : สร้างสรรค์ปัญญา พัฒนาความรู้ เชิดชูคุณธรรม ผู้นำการปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

คณะวิทยาการจัดการเป็นศูนย์กลางความรู้ด้านการจัดการและการวิจัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนในภูมิภาคตะวันตก ตลอดจนสังคมส่วนรวมตามหลักเสรีภาพทางวิชาการ รวมทั้งธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมแห่งภูมิปัญญาไทยเพื่อมุ่งเน้นสู่มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความเป็นผู้นำ มีความเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมและมีมาตรฐานสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
2. ทำการวิจัยเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปใช้ได้ให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาทั้งชุมชนและธุรกิจ
3. ให้บริการวิชาการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนในภูมิภาคตะวันตก และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
4. เป็นศูนย์กลางในการศึกษาและพัฒนา เพื่อมีส่วนร่วมของประชาชนในภูมิภาคตะวันตก
5. เป็นศูนย์กลางสืบสานสร้างสรรค์สนับสนุน และบูรณาการศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาคตะวันตก

หลักสูตรการศึกษา

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
 - 1.1 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ด้วยศักยภาพของท้องถิ่นชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่นั้น เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบ มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงได้พัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวขึ้น เพื่อผลิตมืออาชีพที่มีพื้นฐานการบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้ให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การเรียนการสอนเน้นการบริหารจัดการและการวางแผนการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่สอง เน้นประสบการณ์ฝึกงานในสถานประกอบการจริงทั้งในและต่างประเทศ

1.2 สาขาวิชาการจัดการชุมชน

เพื่อสร้างนักจัดการชุมชนระดับอาชีพสามารถเป็นแกนนำ ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการกระจายอำนาจสู่ชุมชนท้องถิ่น โดยสามารถทำงานทั้งในภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน ทั้งที่มุ่งเน้นผลกำไรและ

ไม่หวังผลกำไร ตลอดจนเป็นผู้ประกอบการอิสระในชุมชนท้องถิ่น เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่น การพัฒนาชุมชนเมืองและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เศรษฐกิจและธุรกิจชุมชน มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม และฝึกหัดการทำวิจัย การจัดทำสารนิพนธ์ก่อนจบการศึกษา

2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

2.1 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

มีเป้าหมายผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจ ทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง รู้จักนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และกลยุทธ์ต่างๆในด้านการจัดการไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในวงการธุรกิจหรือหน่วยงานราชการ

การเรียนการสอนเน้นการจัดการด้านต่างๆ เช่น การจัดการการตลาด การจัดการการเงิน การจัดการการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ภาษาอังกฤษ และกระบวนการวิจัย เน้นประสบการณ์ฝึกงานในสถานประกอบการ

2.2 สาขาวิชาการตลาด

ความสำคัญของวิทยาการด้านการตลาดสมัยใหม่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งที่เน้นหรือไม่เน้นผลกำไรทั้งเพื่อสร้างความได้เปรียบแข่งขัน และการสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงได้พัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจสาขาวิชาการตลาดขึ้นมา โดยเน้นวิชาการตลาดในธุรกิจบริการ ซึ่งขยายตัวอย่างรวดเร็วในประเทศไทย

การเรียนการสอนเน้นแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการบริหารจัดการ และการตลาดใช้เทคโนโลยีเพื่อการตลาด การวิจัยตลาด อุตสาหกรรมการบริการ การจัดการแสดง การจัดงานและภาษาอังกฤษ มีการฝึกปฏิบัติงานหรือจัดทำโครงการวิจัยด้านตลาด

2.3 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรมและที่พัก

อุตสาหกรรมธุรกิจโรงแรมและที่พัก เป็นอุตสาหกรรมหลักของการสร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ธุรกิจเหล่านี้อยู่ภายใต้การเปิดเสรีทางการค้าที่กำกับโดยองค์การการค้าโลก การแข่งขันมุ่งเน้นไปสู่การบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับโลก คุณภาพของการบริการจะเป็นปัจจัยชี้ขาดที่สร้างความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว กำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อประกอบธุรกิจสามารถแข่งขันได้ในกรอบของมาตรฐานระดับโลก ยังขาดแคลนอยู่มากในประเทศไทย

นักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติการตั้งแต่ชั้นปีที่หนึ่ง ในห้องอาหารและห้องพักจำลองของคณะ เน้นรายวิชาด้านการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ

2.4 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันองค์กรธุรกิจในประเทศไทย มีความต้องการบุคลากรหรือแรงงานที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการและมีทักษะความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาต่างประเทศ และมีทักษะความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลที่

ใช้ติดต่อทางธุรกิจ เพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและโอกาสแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจในระดับนานาชาติ

การเรียนการสอนเน้นแนวคิดทฤษฎี กระบวนการบริหารจัดการ การใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการบริหารธุรกิจ

ปรัชญาในการผลิตบัณฑิต

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับประเทศไทย ในการรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เล็งเห็นความสำคัญของการผลิตบัณฑิต ที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยอยู่บนพื้นฐานศักยภาพของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นฐานทางศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ อักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงมุ่งหวังที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ในระดับหนึ่ง โดยบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางธุรกิจขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีความสามารถในการร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และธุรกิจเอกชนได้เป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ คุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการผลิตบัณฑิต ให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางการบริหารจัดการ โดยอยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติการหลักทางวิชาการของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และคุณภาพสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อประยุกต์ความรู้ และวิทยาการพื้นฐานของมหาวิทยาลัย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีความเหมาะสม และก่อประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลและธุรกิจท้องถิ่น ทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางที่มีพื้นฐานจากผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในหลากหลายรูปแบบ
4. เพื่อขยายโอกาสการศึกษาแก่ชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างสรรค์ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาต่อเนื่อง

5. เพื่อเพิ่มบทบาทของมหาวิทยาลัยในการให้ความรู้ทางธุรกิจ และการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม การพัฒนาระบบสารสนเทศท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบธุรกิจชุมชน รวมทั้งการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ประโยชน์อาคารอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางด้านวิชาการที่นำไปสู่นวัตกรรม ในการเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การประยุกต์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน และการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญใจ เตชเสนสกุล (2555) ได้กล่าวว่า การเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี (Free Flow of Skilled Labour) ถือเป็นหนึ่งในพันธกิจหลักของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ที่จะมีการจัดตั้งอย่างสมบูรณ์ในปี 2558 เป็นประเด็นสำคัญที่หลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจ และเป็นห่วงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อตลาดแรงงานในประเทศ ทั้งในด้านการย้ายออกของแรงงานฝีมือของไทยโดยเฉพาะแรงงานที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อไปทำงานในประเทศที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าอย่างสิงคโปร์ และมาเลเซีย ขณะที่ในอีกด้านหนึ่งมีความกังวลต่อการย้ายเข้ามาทำงานในประเทศไทยของแรงงานต่างชาติดจากประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า ซึ่งจะทำให้การแข่งขันในตลาดแรงงานของไทยรุนแรงขึ้น

จากการศึกษาของ OECD ถึงประสบการณ์ในการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศในยุโรป พบว่า หนึ่งในอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศคือ ความแตกต่างด้านภาษา ดังจะเห็นได้ว่า แรงงานที่เคลื่อนย้ายระหว่างประเทศในกลุ่ม EU (27 ประเทศ) มีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5% ของประชากรทั้งกลุ่มต่ำกว่าในกรณีของกลุ่ม EU (15 ประเทศ) ซึ่งส่วนใหญ่ประชากรมีความรู้ด้านภาษาไม่แตกต่างกันมาก ที่มีสัดส่วนการเคลื่อนย้ายราว 1% ของประชากรทั้งกลุ่ม หรือแม้แต่การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐในประเทศเดียวกันอย่างแคนาดา ความแตกต่างด้านภาษาเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเช่นเดียวกัน โดยสัดส่วนแรงงานที่เคลื่อนย้ายระหว่างรัฐอื่น ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษกับเมือง Quebec ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาทางการมีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5% ต่ำกว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐอื่นๆ ที่เหลือของแคนาดาที่มีสัดส่วนราว 1%

ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า อาเซียนที่ประกอบด้วย 10 ชาติ 10 ภาษา คงต้องเผชิญกับปัญหาความแตกต่างด้านภาษาที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่หากพิจารณาในแง่มุมมองของปัจเจกบุคคล ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล ย่อมมีความได้เปรียบทั้งการแข่งขันใน

ตลาดแรงงานภายในประเทศที่ทวีความรุนแรงขึ้น รวมถึงการออกไปหางานทำในประเทศอื่นที่มีค่าจ้างแรงงานสูงกว่า เช่นเดียวกับการพิจารณาในระดับประเทศ ซึ่งประเทศที่ประชากรมีทักษะด้านภาษาดีกว่าย่อมดึงดูดการย้ายการลงทุนจากต่างประเทศได้มากกว่า

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) ได้ศึกษายุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 เป็นผลการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ปฐมภูมิและทุติยภูมิ การระดมความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยยึดกรอบการพัฒนาของอาเซียนโดยเฉพาะการเป็นเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 เป็นหลัก พบว่า ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน และยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน

ทวีศักดิ์ สุททกวาทิน (2548) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษามิ่วัตถุประสงค์การศึกษา 3 ประการ ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ให้มีขีดความสามารถในการบริหารงานอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมความพร้อมต่อบริบทและการปรับเปลี่ยนโครงสร้างสภาพแวดล้อมการบริหารที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 2) เพื่อเสนอแนะกลยุทธ์และมาตรการการพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคติของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทเงื่อนไขแวดล้อม และ 3) เพื่อเสนอแนะทางเลือกของรูปแบบการจัดการองค์การสถาบันพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ 5 ประการ คือ ประการที่ 1 ชี้ให้เห็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาไทยต่อการพัฒนาประเทศว่า สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องมีบทบาทการขึ้นนำสังคม การขึ้นนำประเทศ ทำหน้าที่เป็นสมองของประเทศ เพื่อสร้างโอกาสและความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ ประการที่ 2 การศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นสาเหตุของปัญหาซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การขึ้นนำประเทศต่อสังคม ซึ่งแบ่งเป็นสาเหตุใน 2 ลักษณะ คือ สาเหตุเนื่องมาจากกระบวนองค์การ และสาเหตุเนื่องมาจากพฤติกรรมบุคคล ประการที่ 3 การศึกษานี้ได้ตอบคำถามการวิจัยในเรื่อง ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา สรุปได้ว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถ ดังต่อไปนี้ คือ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีภาวะผู้นำ มีความซื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล วางแผนการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการประสานงาน มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ดี มีความสามารถในการจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดระบบงาน มีมนุษยสัมพันธ์ การบริหารความขัดแย้ง การควบคุม และการประเมินผลการปฏิบัติงาน การตัดสินใจแก้ปัญหาในองค์การ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ในองค์การ นอกจากนี้ยังต้อง

เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ประการที่ 4 งานวิจัยนี้
ตอบคำถามการวิจัยในประเด็นกลยุทธ์และมาตรการการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่ง
สรุปเป็นกลยุทธ์ที่ต้องดำเนินการใน 2 ระดับ คือ ระดับแรก เป็นกลยุทธ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ในฐานะ
หน่วยงานกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศต้องเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาผู้บริหาร มี
ความสอดคล้องกันทั้งระบบทั่วประเทศ และระดับที่สอง เป็นกลยุทธ์ที่ แต่ละสถาบันอุดมศึกษาต้อง
ดำเนินการเอง และประการที่ 5 การนำเสนอทางเลือกต่างๆ ของรูปแบบการจัดองค์การของสถาบัน
พัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา มี 4 รูปแบบ คือ 1) หน่วยราชการทั่วไป 2) องค์กรมหาชน 3)
หน่วยงานในกำกับของรัฐ และ 4) หน่วยงานในรูปแบบมูลนิธิ

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาปรากฏการณ์วิทยา นิศา ชูโต (2548) กล่าวว่า แนวคิดปรากฏการณ์วิทยา ของ Husserl หมายถึง วิธีการศึกษาโดยให้บุคคลอธิบายถึงเรื่องราวและประสบการณ์ต่างๆ ที่ตนเองประสบทางสอดสัมผัสต่างๆ ประสบการณ์เหล่านี้จะผ่านการกลั่นกรองและตีความก่อน จนกระทั่งรายละเอียดของการเรียนรู้และตีความถูกผสมให้มีความกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน ดังนั้นประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์จึงมีการตีความไว้ด้วยเสมอ การวิเคราะห์และพรรณนาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นไปอย่างอิสระ มุ่งสู่การแสวงหาคำตอบให้กับผู้วิจัยอย่างแท้จริง ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างและใช้หลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 34 คน ดังนี้

- 1.1 คณบดีคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 1 คน
- 1.2 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป จำนวน 8 คน
- 1.3 นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 แนวคำถามในการใช้สัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.2 สมุดและปากกา เพื่อใช้ในการจดบันทึกภาคสนาม ในระหว่างการพูดคุยซักถามข้อมูลในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการศึกษาต่อไป

2.3 เครื่องบันทึกเสียง ใช้สำหรับบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์โดยที่ผู้วิจัยต้องขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนบันทึกเสียง

2.4 ผู้วิจัย ในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญของการวิจัย เพราะเป็นผู้ที่ต้องใช้วิจารณญาณในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม รวมทั้งต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาเป็นอย่างดี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา การจัดตั้งประชาคมอาเซียน และหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง มากำหนดแนวคำถามเพื่อใช้สัมภาษณ์ โดยกำหนดแนวคำถามที่มีความยืดหยุ่นสามารถตั้งคำถามเพิ่มเติมได้ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสังเกตและสัมภาษณ์ระดับลึก และมีการบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์

3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

4. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือหลายทางหรือตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบสามเส้า โดยมีรายละเอียดดังนี้ (สุภางค์ จันทวานิช, 2540)

4.1 การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาถูกต้องหรือไม่ ผู้วิจัยตรวจสอบจากแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งเวลา สถานที่ บุคคลหรือผู้วิจัย

4.1.1 การตรวจสอบแหล่งเวลา ตรวจสอบว่าตัวแปรอยู่ในช่วงต่างกันหรือเหมือนกัน ถ้าเหมือนกันควรตรวจสอบในช่วงเวลาที่ต่างกันด้วย

4.1.2 การตรวจสอบสถานที่ ตรวจสอบตัวแปรในสถานที่เดียวกันหรือไม่ หากมาจากสถานที่เดียวกัน ผลที่ได้เหมือนกัน ผู้วิจัยต้องตรวจสอบในสถานที่ที่แตกต่างกันด้วย

4.1.3 การตรวจสอบบุคคล พิจารณาว่าถ้าผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

4.2 การตรวจสอบแบบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนได้ข้อมูลต่างกันอย่างใดโดยการเปลี่ยนตัวผู้สังเกตแทนการใช้ผู้วิจัยคนเดียวทั้งหมด สามารถสร้างความแน่ใจได้ดีกว่าผู้วิจัยเพียงคนเดียว

4.3 การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าผู้วิจัยสามารถใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิม ดีความข้อมูลได้มากน้อยเพียงใด

4.4 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้ในการสังเกต ควบคู่กับการซักถาม พร้อมกันนั้นต้องศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสารหรือทำการซักถามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หรืออาจซักถามผู้ให้ข้อมูลหลังจากสรุปผลการวิจัย เพื่อให้เกิดความแน่นอนว่า ข้อสรุปนั้น เทียบตรงตามความเป็นจริงหรือไม่ แล้วจึงแก้ไขเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ทั้งจากการสัมภาษณ์ การสังเกตนำมารวบรวม โดยนำมาเรียบเรียง ตีความหมายข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ที่ให้มีสอดคล้องกับแนวความคิด และทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามกรอบวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนการศึกษา สรุปผลการศึกษาตลอดจนนำเสนอข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงรวบรวมและจัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อรายงานผลการศึกษานักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกผลการวิจัยเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ทักษะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ส่วนที่ 2 แนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ส่วนที่ 1 ทักษะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ ที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สอดคล้องกัน 3 ด้าน ดังนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

1) ด้านการใช้ภาษา

1.1) ภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องการเน้นให้นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น การฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้อง ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในภาษา และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “คนไทยได้รับการปลูกฝังทางด้านวิชาการและหลักการมากกว่าการฝึกให้กล้าแสดงออก ทำให้มีพัฒนาการทางภาษาดีน้อยกว่าคนต่างชาติ ขอบยัดหลักไวยากรณ์ต้องให้ถูกต้อง แต่ความจริงแล้วฝรั่งใช้ภาษาง่ายๆ ไม่ยุ่งยากเหมือนคนไทย” (รวิวรรณ ป้อมเสื่อ, 2555)

1.2) ความแตกต่างระหว่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางกับประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางได้เปรียบกว่าประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ดังนั้นประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ย่อมได้เปรียบกว่าประเทศที่ใช้ภาษาอื่นเป็นภาษากลาง เช่น ประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ นักศึกษาไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษมากกว่าประเทศอื่นในอาเซียน ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “ถ้าประเทศไทยต้องตกเมืองขึ้นของต่างชาติ เหมือนกับพม่า เขมร ในสมัยอดีต ปานนี้คนไทยคงพูดภาษาอังกฤษกันอย่างคล่องแคล่ว แต่ถ้าเป็นเช่นนั้นจริงๆ คนไทยก็คงจะไม่มีภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติที่เป็นเอกลักษณ์เหมือนทุกวันนี้” (พีชนัญญ์ เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา, 2555)

1.3) ภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียนมีความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ เนื่องจากในอนาคตภาษาเหล่านี้คนไทยต้องมีโอกาสได้ยินมากขึ้น ต้องเรียนรู้และสื่อสารได้ ภาษาต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่มีอิทธิพลมาจากผู้ใช้แรงงานชาวต่างชาติ เช่น ลาว พม่า เขมร เป็นต้น ได้เข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยมาตั้งนานแล้ว แต่คนไทยยังไม่เห็นความสำคัญและไม่พร้อมเรียนรู้ภาษาเหล่านี้ การไม่เปิดใจหรือไม่พร้อมเรียนรู้ทำให้คนไทยเกิดความเสียเปรียบกว่าประเทศอื่นในอาเซียน นอกจากนี้ภาษาของพม่า เวียดนาม และอินโดนีเซียเป็นภาษาที่น่าสนใจ มีความสำคัญต่อการเข้าร่วมประกอบธุรกิจในกลุ่มอาเซียน

1.4) ภาษาไทยอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยของกลุ่มนักเรียนนักศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยยังไม่ถูกต้อง สังเกตเห็นได้ชัดเจนจากพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยในสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ภาษาอย่างง่าย สั้นและกระชับที่สุด ภาษาพูดและภาษาเขียนจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น สวัสดี เป็น หัวดี ใช้ไหม เป็น ซิมิ อาจารย์ เป็น จาน เป็นต้น พฤติกรรมข้างต้นนี้ ส่งผลทำให้ภาษาไทยนั้นเกิดความวิบัติ นักศึกษามีความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจในภาษาไทยอย่างไม่ถูกต้องและยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หากนักศึกษาไม่ได้รับการฝึกฝนให้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษและภาษาอื่นมากกว่าอาจทำให้นักศึกษาไทยไม่สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยอย่างถูกต้องได้ ในขณะที่นักศึกษาบางประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น กัมพูชา เวียดนาม ลาว เป็นต้น ต่างให้ความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยด้วย เพราะนักศึกษากลุ่มดังกล่าวตั้งเป้าหมายว่า จะเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย

2) ด้านโอกาส

2.1) โครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นโครงการที่ดี เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาไทยและนักศึกษาชาวต่างชาติสามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความรู้ และภาษาร่วมกันได้ ช่วยลดข้อจำกัดเรื่องเชื้อชาติ และภาษา นอกจากนี้ช่วยขยายโอกาสในด้านวิชาชีพให้กว้างขึ้นสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี จึงเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ดั่งบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “การแลกเปลี่ยนนักศึกษา เอื้อประโยชน์ให้กับเด็กไทยและต่างชาติ ทำให้สามารถเรียนรู้แลกเปลี่ยนกันได้ เราก็สอนภาษาไทยเขา เขาก็สอนภาษาอังกฤษเรา เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ” (รวิชา เหลืองอรุณ, 2555)

2.2) ช่วยขยายโอกาสในการเลือกสถานที่ฝึกงานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ ให้เข้ารับการฝึกงานที่สถานประกอบการอื่นในอาเซียนได้ เนื่องจากหลักสูตรที่จัดให้กับนักศึกษา บังคับให้นักศึกษาต้องเข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการจริงไม่ต่ำกว่า 340 ชั่วโมง ดังนั้นการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาเลือกสถานที่ฝึกงานมีความเสรีมากขึ้น ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งภาษาและประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งการเรียนรู้ระบบการทำงานของบริษัทอื่นในภูมิภาคอาเซียนได้โดยตรง เพื่อเพิ่มศักยภาพและสามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียนได้ ดั่งบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “ถ้ามีโอกาสได้ไปฝึกงานที่ต่างประเทศจะรู้สึกตื่นเต้นและดีใจมาก ที่ได้เปลี่ยนบรรยากาศใหม่ๆ ได้ทั้งประสบการณ์และที่สำคัญได้ไปเที่ยวด้วย แต่มีข้อเสียคือ ต้องมีการปรับตัวและต้องยอมรับกฎหมายของประเทศนั้นๆ ให้ได้” (พิชราภรณ์ พุ่มพวง, 2555)

3) ด้านการแข่งขัน

3.1) ในอนาคตบัณฑิตใหม่ที่จบการศึกษามีแนวโน้มในการแข่งขันในตลาดแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะบัณฑิตที่ไม่ได้จบในสาขาวิชาชีพหลัก 8 อาชีพ ที่กำหนดให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่ วิศวกร นักสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี และผู้ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว บัณฑิตที่ไม่ได้จบในสาขาวิชาชีพหลักดังกล่าว อาจหางานทำได้ยากขึ้น เนื่องจากไม่ได้รับการยอมรับด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลักเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษให้สามารถเข้าทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศได้อย่างเสรี

ทั้งนี้การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในวิชาชีพหลักดังกล่าว ต้องได้รับข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพหรือ (MRA) ที่ช่วยให้นักวิชาชีพอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่นที่ต้องการได้สะดวกมากขึ้น สามารถยื่นคำขอใบอนุญาต โดยไม่เสียเวลาตรวจสอบคุณสมบัติซ้ำ แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่เข้าไปทำงาน เช่น การสอบ การขึ้นทะเบียน การขอใบอนุญาตทำงาน จึงนับว่าเป็นเรื่องไม่ง่ายที่จะเดินทางเข้าไปทำงานในประเทศที่ตนต้องการ ดังนั้นข้อตกลง (MRA) จึงเปรียบเสมือนโอกาสหรือใบเบิกทางให้นักวิชาชีพไปทำงานในประเทศอื่นๆ ภายในกลุ่มอาเซียนที่ได้ผลตอบแทนมากกว่าได้ง่ายขึ้น ในขณะที่ผู้ประกอบการในไทยก็จะได้รับแรงงานผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่ได้มาจากประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนที่ไม่ใช่เฉพาะคนไทยในประเทศเท่านั้น

ฉะนั้นประเทศไทยจึงเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญสำหรับบัณฑิตต่างชาติที่จบใหม่ด้วยบุคคลเหล่านี้มีความต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทยในอีกสามปีข้างหน้า ดังนั้นอาจทำให้เกิด

อุปสรรคต่อนักศึกษาไทยในอนาคตเรื่องตลาดแรงงานในประเทศที่แคบลงกว่าเดิม หรือถูกแย่ง
 แรงงานจากคนต่างชาติที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกว่า แต่หากพิจารณาอีกมุมหนึ่ง นักเรียน นักศึกษา
 ของไทยจะแข่งขันกันพัฒนาระดับความรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการ
 เรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยเฉพาะอนาคต
 ตลาดแรงงานต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะ ทำงานเร็ว เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อม
 ในการพัฒนาอยู่เสมอ ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “นับจากนี้ต่อไป การแข่งขันในตลาดแรงงานไม่ได้มี
 เฉพาะในประเทศเท่านั้น แต่ต้องมีการแข่งขันกับคนอื่นในอาเซียนด้วย ฉะนั้นการเปิดโอกาสให้มีการ
 เคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีจะทำให้เกิดการแข่งขันสูงมาก การใช้อำนาจหรือการทุจริตอาจมีมากขึ้น”
 (เบญจาวดี กลิ่นธูป, 2555)

**ส่วนที่ 2 แนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชา
 การจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี**
 จากการศึกษาพบว่า สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มีแนวทาง
 ในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 3 แนวทาง ดังนี้

1. แนวทางการเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร

1) ด้านการให้ความรู้ คณะวิชาต้องจัดทำช่องทางการให้ความรู้แก่นักศึกษาในรูปแบบ
 คลังความรู้ เช่น การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูล ข่าวสาร บทความ วารสาร งานวิจัยเกี่ยวกับประชาคม
 อาเซียน ที่มีความน่าสนใจ เพื่อเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับความเป็นอาเซียน กฎหมายอาเซียน สามารถรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลง เพื่อ
 ใช้เป็นแนวทางในการกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญ และมีความพร้อมในการเรียนรู้มากขึ้น
 นอกจากนี้คณะวิชาต้องมีการประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้กับบุคลากร เช่น การจัด
 ประชุมสัมมนาทางวิชาการ การจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเป็นการเสริมความรู้และเพิ่ม
 ประสบการณ์แก่บุคลากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

คณะต้องมีการให้ความรู้ การจัดทำเว็บไซต์ จัดหางานวิจัยดีๆ มาให้อ่านเพื่อกระตุ้นความสนใจ
 และนอกจากการศึกษาดูงานในประเทศแล้ว คิดว่าจะต้องมีการศึกษาดูงานที่ไกลมากขึ้น ตอนนี้
 คณะมีการดำเนินโครงการร่วมแลกเปลี่ยนบุคลากร เพื่อทำข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยไทย
 กับเวียดนาม ซึ่งเวียดนามเป็นประเทศที่น่าสนใจ (พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2555)

2) ด้านการจัดหลักสูตร ในการจัดเตรียมหลักสูตรต้องมีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อหา
 รูปแบบที่มีความเหมาะสมในแต่ละรายวิชาต้องมีการกำหนดคำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดไว้ใน
 ประมวลผลการสอนอย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน
 ในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป นับต่อจากนี้ไปต้องเพิ่มความรู้ทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น โดยเน้น
 ทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน เพิ่มเติมในรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 และ 2
 เป็น รายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 3 และ 4 นอกจากนี้ ในรายวิชาธุรกิจระหว่างประเทศต้องเพิ่มเติม

เนื้อหาการสอนเกี่ยวกับธุรกิจของภูมิภาคอาเซียนด้วย นอกจากนี้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาในเรื่องกฎหมายอาเซียนในรายวิชาการกฎหมายธุรกิจด้วย เพราะเนื่องจากการทำธุรกิจประเภทใดก็ตาม จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องรู้ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เมื่อพิจารณาจากชื่อแล้วอาจมองว่าเป็นสาขาวิชาที่มีการเรียนรู้อย่างกว้าง ๆ ไม่ได้เจาะลึกเหมือนสาขาวิชาอื่น เช่น การบัญชี การตลาด การท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรมและที่พัก เป็นต้น แต่ในทางเป็นจริงแล้วสาขาวิชานี้จัดให้นักศึกษาเลือกวิชาเอกในชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้ในรายวิชาเลือกเอกในสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป จะต้องเน้นการศึกษาในเรื่องอาเซียนมากขึ้น เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาจะต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ อย่างสร้างสรรค์มากขึ้นและนำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน เช่น เอกวิชาการจัดการการดำเนินงาน จะต้องมีการเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบโลจิสติกส์ในภูมิภาคอาเซียน เอกวิชาการจัดการการเงิน จะต้องมีการเพิ่มเนื้อหาในเรื่องการจัดการความเสี่ยง การร่วมลงทุน การเงินธุรกิจของภูมิภาคอาเซียน เอกการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จะต้องเสริมความรู้ในเรื่องการสรรหา คัดเลือกและใช้ประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดที่ตกลงไว้ในอาเซียน และเอกการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ควรเสริมเนื้อหาสาระเรื่องการค้า และการลงทุนของ SME ไทยในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้โครงสร้างหลักสูตรในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป จำเป็นต้องเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการดำเนินธุรกิจในอาเซียน

ต้องมีการเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา เพื่อให้เขารู้ว่าควรจะมีการเตรียมตัวอย่างไรด้านไหน อาจจะต้องมีการจัดรายวิชาใหม่ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นอาเซียนไว้ในหลักสูตร หลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านภาษาอาจเปลี่ยนแปลงไป ต้องมีการเพิ่มทักษะมากขึ้น เพราะทักษะทางภาษาจะนำมาซึ่งการทำงานในบริษัทข้ามชาติที่ให้ค่าแรงงานที่มากขึ้น (พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2555)

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมของอาจารย์

1) ด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักศึกษา 2 ภาษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ควรจัดทำเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ตำรา เอกสาร บทความ โปรแกรมที่ใช้นำเสนองานต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการบรรยายให้อยู่ในรูปแบบของตัวหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษประกอบกัน เพื่อเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สำหรับบางรายวิชาที่มีการมอบหมายงานให้แปลหนังสือที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เป็นข้อความภาษาไทย เพื่อให้ นักศึกษารู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ต่างๆ อีกทั้งเป็นการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยอำนวยความสะดวกและใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป

2) ด้านการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน ในแต่ละปีการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป กำหนดให้นักศึกษาจำนวน 4 ชั้นปี ต้องจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่อย่างน้อย 1 ครั้ง แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สามารถจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ได้ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละวิชาเลือกเอกมีความเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ในปีการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการจัดให้นักศึกษาเดินทางไปศึกษาดูงานในประเทศลาว จัดเป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้มีการจัดให้เดินทางไปศึกษาดูงานในประเทศลาวแล้ว อาจมีการจัดโครงการศึกษาดูงาน

ในประเทศอาเซียนอื่น เช่น เวียดนาม พม่า มาเลเซีย เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสเยี่ยมชมสถานประกอบการที่เป็นธุรกิจสำคัญในอาเซียน อีกทั้งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรม ภาษา ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถยอมรับความแตกต่างของแต่ละประเทศในอาเซียนได้

3) ด้านการจัดเนื้อหาการสอน

3.1) การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสัมมนาประเด็นปัจจุบันทางธุรกิจในระดับที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อนำไปพัฒนาเป็นงานวิจัย โดยปกติแล้วในรายวิชาสัมมนาประเด็นปัจจุบันทางธุรกิจ จัดขึ้นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้นักศึกษาเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่น่าสนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดหัวข้องานวิจัยให้กับนักศึกษา ในรายวิชานี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชาได้มีการเพิ่มประเด็นของอาเซียน เพื่อให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน และนำประเด็นปัญหาที่ได้ไปสร้างสรรค์เป็นหัวข้องานวิจัยเช่น ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ความแตกต่างระหว่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางและประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง การเปิดประเทศของพม่าส่งผลกระทบต่อไทยและอาเซียนอย่างไร เป็นต้น

3.2) การเพิ่มเนื้อหาสาระเพื่อสอดแทรกความรู้เรื่องอาเซียนในรายวิชากฎหมายธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป การเรียนการสอนเน้นเรื่องการจัดการด้านต่างๆ เช่น การจัดการการตลาด การจัดการการเงิน การจัดการการค้าในวงงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการธุรกิจขนาดย่อม เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจ ดังนั้นการนำความรู้ แนวคิดและกลยุทธ์ต่างๆ ไปใช้ในทางธุรกิจ นักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจอย่างครอบคลุม อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มเนื้อหาสาระที่เห็นว่ามีมีความสำคัญต่อนักศึกษาในรายวิชากฎหมายธุรกิจได้มีการกำหนดหัวข้อการบรรยายเรื่องกฎหมายอาเซียนสอดแทรกเพิ่มเติมไว้ในรายวิชา เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอาเซียน รู้จักการให้เกียรติและยอมรับ ในกติกายกใช้เป็นข้อตกลงร่วมกันของอาเซียนได้

3. แนวทางการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา

1) ด้านการปรับตัว นักศึกษามีแนวทางการปรับตัว 2 ด้าน คือ

1.1) การเปิดใจยอมรับ คือ การมองว่าคนในประเทศอาเซียนเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคมไทย คนไทยต้องรู้จักเปิดใจให้กว้างมากขึ้น เช่น การที่นักศึกษาไทยบางส่วนยังมีทัศนคติในเชิงลบกับบางประเทศในอาเซียน นักศึกษาต้องปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ให้อยู่ในแง่ของความเท่าเทียมกัน มีมุมมองแบบไร้อคติ เนื่องจากในอนาคตประเทศที่เป็นสมาชิกอาเซียนเหล่านี้ คือ อีกหนึ่งโอกาสที่จะเป็นทางเลือกในตลาดแรงงานของนักศึกษาในการเข้าทำงานต่อไป

1.2) สร้างมุมมองในเชิงรับและมุมมองในเชิงรุก การมองในเชิงรับ คือ นักศึกษามองว่าประชากรที่เป็นสมาชิกอาเซียนต้องเดินทางเข้ามาศึกษา ทำงาน และลงทุนในประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นโอกาสแก่นักศึกษาไทยในการแลกเปลี่ยนภาษากับนักศึกษาอาเซียนเหล่านั้น ในทางกลับกันการมองในเชิงรุก นักศึกษามองว่า คนไทยมีโอกาสเข้าไปศึกษา ทำงาน และลงทุนในตลาดอาเซียนได้เช่นกัน ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “การที่เราเปิดใจยอมรับจะช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่าง

กันได้ง่ายขึ้น การไม่มีอคติกับคนอื่นจะทำให้เราทำงานและอยู่ร่วมกับคนในสังคมอย่างมีความสุขและในขณะที่เราได้รับโอกาสในการศึกษาเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี เขาก็ได้รับโอกาสนั้น เช่นกัน” (พฤกศจิกา บุตรทะยัก, 2555)

2) ด้านภาษา นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษของตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น เนื่องจากความสามารถทางภาษาเป็นคุณสมบัติสำคัญในการตัดสินใจเลือกบุคคลเข้าทำงานในสถานประกอบการ ดังนั้นนักศึกษาต้องเพิ่มศักยภาพด้านภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ดีที่สุด สามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียนได้ โดยที่นักศึกษามีวิธีการเพิ่มทักษะความรู้ทางภาษาอังกฤษของตนเอง ดังนี้

2.1) การสร้างนิสัยให้รักการท่องและจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักศึกษารู้จักเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้วยตนเองได้ดีที่สุด โดยเฉพาะการฝึกสะกดคำ การอ่านออกเสียงบ่อยๆ หากพบเห็นป้ายหรือข้อความภาษาอังกฤษต่างๆ ควรหยุดอ่าน อย่าเดินหนี เพราะการฝึกสะกดคำ และอ่านออกเสียง ทำให้จดจำคำศัพท์เหล่านั้นได้ นอกจากนี้การฟังเพลงภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่ดี เช่นกัน เนื่องจากการฟังเพลงช่วยปลูกฝังอารมณ์ให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ ทำให้จดจำได้ง่ายกว่าการเรียนรู้จากตำราวิชาการ ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ว่า “การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการฟังเพลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม แล้วร้องเพลงตามจะทำให้จำได้ง่ายขึ้น และฝึกออกเสียงตาม” (จรัสสรณ์ พิรุฬหังค์, 2555)

2.2) การเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ที่มีใจรักและชื่นชอบภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ต่างชาติ เนื่องจากครูผู้สอนสื่อสารภาษาได้ชัดเจน สนุกสนาน เข้าใจง่าย ตรงต่อเวลา อีกทั้งนักศึกษายังได้เรียนรู้พฤติกรรมและการแสดงออกทางสีหน้า แววตา อารมณ์ และท่าทางของอาจารย์ผู้สอนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาเข้าถึงอารมณ์ของภาษาได้เป็นอย่างดี มีความกล้าแสดงออก กล้าพูด และใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น

2.3) การเรียนภาษาอังกฤษกับครูสอนพิเศษ บางครั้งการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ นักศึกษาต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกตำราเรียนหรือนอกสถานที่ เพื่อหาประสบการณ์ใหม่เพิ่มเติม ดังนั้นนักศึกษาจึงเลือกเรียนพิเศษในวิชาภาษาอังกฤษตามสถานที่เปิดสอนพิเศษใกล้บ้าน หรือสถานที่สอนพิเศษแห่งอื่นตามความต้องการ และความสะดวกสำหรับนักศึกษาแต่ละคน มีข้อดี คือ การเรียนรู้กับครูสอนพิเศษ ครูผู้สอน มีการจำกัดจำนวนนักเรียนหรือรับสอนนักเรียนจำนวนน้อย สามารถเอาใจใส่และดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทำให้นักศึกษามีโอกาสซักถามในประเด็นที่สงสัยได้ง่าย นักศึกษาจึงเข้าใจได้ง่ายกว่าการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ว่า “ถ้าอยากเก่งภาษาการเรียนเฉพาะในห้องเรียนตามปกติที่จัดไว้ในหลักสูตรอย่างเดียวคงยังไม่เพียงพอ ต้องรู้จักแสวงหาที่เรียนเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเอง ให้มีความพร้อมสามารถที่จะแข่งขันกับคนอื่นได้” (กิตติธัช จิตต์ปฐมวณิช, 2555)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาปรากฏการณ์วิทยา โดยการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 34 คน วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาถึงทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ ที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 2) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จากการศึกษาสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สอดคล้องกัน 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการใช้ภาษา

1.1) ภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องการเน้นให้นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น การฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้อง ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในภาษา และมีความพร้อมในการเรียนรู้

1.2) ความแตกต่างระหว่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางกับประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางได้เปรียบกว่าประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ดังนั้นประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ย่อมได้เปรียบกว่าประเทศที่ใช้ภาษาอื่นเป็นภาษากลาง เช่น ประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ นักศึกษาไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษมากกว่าประเทศอื่นในอาเซียน

1.3) ภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียนมีความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ เนื่องจากในอนาคตภาษาเหล่านี้คนไทยต้องมีโอกาสได้ยินมากขึ้น ต้องเรียนรู้และสื่อสารได้ ภาษาต่างๆเหล่านี้ ส่วนใหญ่มีอิทธิพลมาจากผู้ใช้แรงงานชาวต่างชาติ เช่น ลาว พม่า เขมร เป็นต้น ได้เข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยมาตั้งนานแล้ว แต่คนไทยยังไม่เห็นความสำคัญและไม่พร้อมเรียนรู้ภาษาเหล่านี้ การไม่เปิดใจหรือไม่พร้อมเรียนรู้ทำให้คนไทยเกิดความเสียเปรียบกว่าประเทศอื่นในอาเซียน นอกจากนี้ภาษาของพม่า เวียดนาม และอินโดนีเซียเป็นภาษาที่น่าสนใจ มีความสำคัญต่อการเข้าร่วมประกอบธุรกิจในกลุ่มอาเซียน

1.4) ภาษาไทยอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยของกลุ่มนักเรียนนักศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยยังไม่ถูกต้อง สังเกตเห็นได้ชัดเจนจากพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยในสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ภาษาอย่างง่าย สั้นและกระชับที่สุด ภาษาพูดและภาษาเขียนจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น สวัสดี เป็น หัวดี ใช้ไหม เป็น ซิมิ อาจารย์ เป็น จาน เป็นต้น พฤติกรรมข้างต้นนี้ ส่งผลทำให้ภาษาไทยนั้นเกิดความวิบัติ นักศึกษามีความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจในภาษาไทยอย่างไม่ถูกต้องและยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หากนักศึกษาไม่ได้รับการฝึกฝนให้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษและภาษาอื่นมากกว่าอาจทำให้นักศึกษาไทยไม่สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยอย่างถูกต้องได้ ในขณะที่นักศึกษาบางประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น กัมพูชา เวียดนาม ลาว เป็นต้น ต่างให้ความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยด้วย เพราะนักศึกษากลุ่มดังกล่าวตั้งเป้าหมายว่า จะเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย

2) ด้านโอกาส

2.1) โครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นโครงการที่ดี เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาไทยและนักศึกษาชาวต่างชาติสามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความรู้ และภาษาร่วมกันได้ ช่วยลดข้อจำกัดเรื่องเชื้อชาติ และภาษา นอกจากนี้ช่วยขยายโอกาสในด้านวิชาชีพให้กว้างขึ้นสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี จึงเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.2) ช่วยขยายโอกาสในการเลือกสถานที่ฝึกงานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ ให้เข้ารับการฝึกงานที่สถานประกอบการอื่นในอาเซียนได้ เนื่องจากหลักสูตรที่จัดให้กับนักศึกษา บังคับให้นักศึกษาต้องเข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการจริง ไม่ต่ำกว่า 340 ชั่วโมง ดังนั้นการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาเลือกสถานที่ฝึกงานมีความเสรีมากขึ้น ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งภาษาและประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งการเรียนรู้ระบบการทำงานของบริษัทอื่นในภูมิภาคอาเซียนได้โดยตรง เพื่อเพิ่มศักยภาพและสามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียนได้

3) ด้านการแข่งขัน

3.1) ในอนาคตบัณฑิตใหม่ที่จะจบการศึกษามีแนวโน้มการแข่งขันในตลาดแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะบัณฑิตที่ไม่ได้จบในสาขาวิชาชีพหลัก 8 อาชีพ ที่กำหนดให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่ วิศวกร นักสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี และผู้ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว บัณฑิตที่ไม่ได้จบในสาขาวิชาชีพหลักดังกล่าว อาจหางานทำได้ยากขึ้น เนื่องจากไม่ได้รับการยอมรับด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลักเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษให้สามารถเข้าทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศได้อย่างเสรี

ทั้งนี้การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในวิชาชีพหลักดังกล่าว ต้องได้รับข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพหรือ (MRA) ที่ช่วยให้นักวิชาชีพอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่นที่ต้องการได้สะดวกมากขึ้น สามารถยื่นคำขอใบอนุญาต โดยไม่เสียเวลาตรวจสอบคุณสมบัติซ้ำ แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่เข้าไปทำงาน เช่น การสอบ การขึ้นทะเบียน การขอใบอนุญาตทำงาน จึงนับว่าเป็นเรื่องไม่่ง่ายที่จะเดินทางเข้าไปทำงานในประเทศที่ตนต้องการ ดังนั้นข้อตกลง (MRA) จึงเปรียบเสมือนโอกาสหรือใบเบิกทางให้นักวิชาชีพไปทำงานในประเทศอื่นๆ ภายในกลุ่มอาเซียนที่ได้ผลตอบแทนมากกว่าได้ง่ายขึ้น ในขณะที่ผู้ประกอบการในไทยก็จะได้รับแรงงานผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่ได้มาจากประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนที่ไม่ใช่เฉพาะคนไทยในประเทศเท่านั้น

ฉะนั้นประเทศไทยจึงเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญสำหรับบัณฑิตต่างชาติที่จบใหม่ด้วยบุคคลเหล่านี้มีความต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทยในอีกสามปีข้างหน้า ดังนั้นอาจทำให้เกิดอุปสรรคต่อนักศึกษาไทยในอนาคตเรื่องตลาดแรงงานในประเทศที่แคบลงกว่าเดิม หรือถูกแย่งแรงงานจากคนต่างชาติที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกว่า แต่หากพิจารณาอีกมุมหนึ่ง นักเรียน นักศึกษาของไทยจะแข่งขันกันพัฒนาระดับความรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะอนาคตตลาดแรงงานต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะ ทำงานเร็ว เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมในการพัฒนาอยู่เสมอ

2. จากการศึกษาพบว่า สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป มีแนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 3 แนวทาง ดังนี้

1. แนวทางการเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร

1) ด้านการให้ความรู้ คณะวิชาต้องจัดทำช่องทางการให้ความรู้แก่นักศึกษาในรูปแบบคลังความรู้ เช่น การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูล ข่าวสาร บทความ วารสาร งานวิจัยเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ที่มีความน่าสนใจ เพื่อเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นอาเซียน กฎหมายอาเซียน สามารถรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญ และมีความพร้อมในการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้คณะวิชาต้องมีการประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้กับบุคลากร เช่น การจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ การจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเป็นการเสริมความรู้และเพิ่มประสบการณ์แก่บุคลากร

2) ด้านการจัดหลักสูตร ในการจัดเตรียมหลักสูตรต้องมีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อหา รูปแบบที่มีความเหมาะสมในแต่ละรายวิชาต้องมีการกำหนดคำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดไว้ในประมวลการสอนอย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป นับต่อจากนี้ไปต้องเพิ่มความรู้ทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น โดยเน้นทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน เพิ่มเติมในรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 และ 2 เป็น รายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 3 และ 4 นอกจากนี้ ในรายวิชาธุรกิจระหว่างประเทศต้องเพิ่มเติม เนื้อหาการสอนเกี่ยวกับธุรกิจของภูมิภาคอาเซียนด้วย นอกจากนี้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาในเรื่องกฎหมายอาเซียนในรายวิชากฎหมายธุรกิจด้วย เพราะเนื่องจากการทำธุรกิจประเภทใดก็ตาม จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องรู้ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เมื่อพิจารณาจากชื่อแล้วอาจมองว่าเป็นสาขาวิชาที่มีการเรียนรู้อย่างกว้าง ๆ ไม่ได้เจาะลึกเหมือนสาขาวิชาอื่น เช่น การบัญชี การตลาด การท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรมและที่พัก เป็นต้น แต่ในทางเป็นจริงแล้วสาขาวิชานี้จัดให้นักศึกษาเลือกวิชาเอกในชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้ในรายวิชาเลือกเอกในสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป จะต้องเน้นการศึกษาในเรื่องอาเซียนมากขึ้น เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตร การศึกษาจะต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ อย่างสร้างสรรค์มากขึ้นและนำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน เช่น เอกวิชาการจัดการการดำเนินงาน จะต้องมีการเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบโลจิสติกส์ในภูมิภาคอาเซียน เอกวิชาการจัดการการเงิน จะต้องมีการเพิ่มเนื้อหาในเรื่องการจัดการความเสี่ยง การร่วมลงทุน การเงินธุรกิจของภูมิภาคอาเซียน เอกการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จะต้องเสริมความรู้ในเรื่องการสรรหา คัดเลือกและใช้ประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดที่ตกลงไว้ในอาเซียน และ เอกการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ควรเสริมเนื้อหาสาระเรื่องการค้า และการลงทุนของ SMEs ไทยในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้โครงสร้างหลักสูตรในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป จำเป็นต้องเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการดำเนินธุรกิจ ในอาเซียน

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมของอาจารย์

1) ด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักศึกษา 2 ภาษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ควรจัดทำเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ตำรา เอกสาร บทความ โปรแกรมที่ใช้นำเสนองานต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการบรรยายให้อยู่ในรูปแบบของตัวหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษประกอบกัน เพื่อเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สำหรับบางรายวิชาที่มีการมอบหมายงานให้แปลหนังสือที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เป็นข้อความภาษาไทย เพื่อให้ นักศึกษารู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ต่างๆ อีกทั้งเป็นการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยอำนวยความสะดวกและใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป

2) ด้านการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน ในแต่ละปีการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป กำหนดให้นักศึกษาจำนวน 4 ชั้นปี ต้องจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่อย่างน้อย 1 ครั้ง แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สามารถจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ได้ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละวิชาเลือกเอกมีความเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ในปีการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการจัดให้นักศึกษาเดินทางไปศึกษาดูงานในประเทศลาว จัดเป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้การจัดให้เดินทางไปศึกษาดูงานในประเทศลาวแล้ว อาจมีการจัดโครงการศึกษาดูงานในประเทศอาเซียนอื่น เช่น เวียดนาม พม่า มาเลเซีย เป็นต้น เพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสเยี่ยมชมสถานประกอบการที่เป็นธุรกิจสำคัญในอาเซียน อีกทั้งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรม ภาษา ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถยอมรับความแตกต่างของแต่ละประเทศในอาเซียนได้

3) ด้านการจัดเนื้อหาการสอน

3.1) การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสัมมนาประเด็นปัจจุบันทางธุรกิจ ในประเด็นที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อนำไปพัฒนาเป็นงานวิจัย โดยปกติแล้วในรายวิชาสัมมนาประเด็นปัจจุบันทางธุรกิจ จัดขึ้นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้นักศึกษาเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่น่าสนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดหัวข้องานวิจัยให้กับนักศึกษา ในรายวิชานี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชาได้มีการเพิ่มประเด็นของอาเซียน เพื่อให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน และนำประเด็นปัญหาที่ได้ไปสร้างสรรค์เป็นหัวข้องานวิจัยเช่น ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ความแตกต่างระหว่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางและประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง การเปิดประเทศของพม่าส่งผลกระทบต่อไทยและอาเซียนอย่างไร เป็นต้น

3.2) การเพิ่มเนื้อหาสาระเพื่อสอดแทรกความรู้เรื่องอาเซียนในรายวิชากฎหมายธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป การเรียนการสอนเน้นเรื่องการจัดการด้านต่างๆ เช่น การจัดการการตลาด การจัดการการเงิน การจัดการการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการธุรกิจขนาดย่อม เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจ ดังนั้นการนำความรู้ แนวคิดและกลยุทธ์ต่างๆ ไปใช้ในทางธุรกิจ นักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจอย่างครอบคลุม อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มเนื้อหาสาระที่

เห็นว่ามีความสำคัญต่อนักศึกษาในรายวิชากฎหมายธุรกิจได้มีการกำหนดหัวข้อการบรรยายเรื่องกฎหมายอาเซียนสอดแทรกเพิ่มเติมไว้ในรายวิชา เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอาเซียน รู้จักการให้เกียรติและยอมรับในกติกาที่ใช้เป็นข้อตกลงร่วมกันของอาเซียน

3. แนวทางการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา

1) ด้านการปรับตัว นักศึกษามีแนวทางการปรับตัว 2 ด้าน คือ

1.1) การเปิดใจยอมรับ คือ การมองว่าคนในประเทศอาเซียนเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคมไทย คนไทยต้องรู้จักเปิดใจให้กว้างมากขึ้น เช่น การที่นักศึกษาไทยบางส่วนยังมีทัศนคติในเชิงลบกับบางประเทศในอาเซียน นักศึกษาต้องปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ให้อยู่ในแง่ของความเท่าเทียมกัน มีมุมมองแบบไร้อคติ เนื่องจากในอนาคตประเทศที่เป็นสมาชิกอาเซียนเหล่านี้ คือ อีกหนึ่งโอกาสที่จะเป็นทางเลือกในตลาดแรงงานของนักศึกษาในการเข้าทำงานต่อไป

1.2) สร้างมุมมองในเชิงรับและมุมมองในเชิงรุก การมองในเชิงรับ คือ นักศึกษามองว่าประชากรที่เป็นสมาชิกอาเซียนต้องเดินทางเข้ามาศึกษา ทำงาน และลงทุนในประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นโอกาสแก่นักศึกษาไทยในการแลกเปลี่ยนภาษากับนักศึกษาอาเซียนเหล่านั้น ในทางกลับกันการมองในเชิงรุก นักศึกษามองว่า คนไทยมีโอกาสเข้าไปศึกษา ทำงาน และลงทุนในตลาดอาเซียนได้เช่นกัน

2) ด้านภาษา นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษของตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น เนื่องจากความสามารถทางภาษาเป็นคุณสมบัติสำคัญในการตัดสินใจเลือกบุคคลเข้าทำงานในสถานประกอบการ ดังนั้นนักศึกษาต้องเพิ่มศักยภาพด้านภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ดีที่สุด สามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียนได้ โดยที่นักศึกษามีวิธีการเพิ่มทักษะความรู้ทางภาษาอังกฤษของตนเอง ดังนี้

2.1) การสร้างนิสัยให้รักการท่องและจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักศึกษารู้จักเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้วยตนเองได้ดีที่สุด โดยเฉพาะการฝึกสะกดคำ การอ่านออกเสียงบ่อยๆ หากพบเห็นป้ายหรือข้อความภาษาอังกฤษต่างๆ ควรหยุดอ่าน อย่าเดินหนี เพราะการฝึกสะกดคำ และอ่านออกเสียง ทำให้จดจำคำศัพท์เหล่านั้นได้ นอกจากนี้การฟังเพลงภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่ดี เช่นกัน เนื่องจากการฟังเพลงช่วยปลูกเร้าอารมณ์ให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ ทำให้จดจำได้ง่ายกว่าการเรียนรู้จากตำราวิชาการ

2.2) การเลือกเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ที่มีใจรักและชื่นชอบภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ต่างชาติ เนื่องจากครูผู้สอนสื่อสารภาษาได้ชัดเจน สนุกสนาน เข้าใจง่าย ตรงต่อเวลา อีกทั้งนักศึกษายังได้เรียนรู้พฤติกรรมและการแสดงออกทางสีหน้า แววตา อารมณ์ และท่าทางของอาจารย์ผู้สอนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาเข้าถึงอารมณ์ของภาษาได้เป็นอย่างดี มีความกล้าแสดงออก กล้าพูด และใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น

2.3) การเรียนภาษาอังกฤษกับครูสอนพิเศษ บางครั้งการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ นักศึกษาต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกตำราเรียนหรือนอกสถานที่ เพื่อหาประสบการณ์ใหม่เพิ่มเติม ดังนั้นนักศึกษาจึงเลือกเรียนพิเศษในวิชาภาษาอังกฤษตามสถานที่ที่เปิดสอนพิเศษใกล้บ้าน หรือสถานที่สอนพิเศษแห่งอื่นตามความต้องการ และความ

สะดวกสำหรับนักศึกษาแต่ละคน มีข้อดี คือ การเรียนรู้กับครูสอนพิเศษ ครูผู้สอน มีการจำกัดจำนวนนักเรียนหรือรับสอนนักเรียนจำนวนน้อย สามารถเอาใจใส่และดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทำให้นักศึกษามีโอกาสซักถามในประเด็นที่สงสัยได้ง่าย นักศึกษาจึงเข้าใจได้ง่ายกว่าการเรียนรู้ในห้องเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยในส่วนที่หนึ่งเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องทักษะหรือความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากที่สุดต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ทั้งนี้การใช้ภาษาประจำชาติของแต่ละชาติในประเทศอาเซียนที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในด้านการสื่อสาร 2) ด้านโอกาส คือทำให้เกิดระบบการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา ขยายช่องทางในการเลือกสถานที่ฝึกงานกับนักศึกษา และช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี และ 3) ด้านการแข่งขัน คือ ในอนาคตบัณฑิตที่จบใหม่อาจมีแนวโน้มการแข่งขันในตลาดแรงงานที่สูงขึ้น และคนไทยอาจถูกแย่งแรงงานจากคนต่างชาติที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกว่า ฉะนั้นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารจะมีความได้เปรียบและสามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียนได้ ดังที่ ขวัญใจ เตชเสนสกุล (2555) ได้กล่าวมาจากการศึกษาของ OECD ถึงประสบการณ์ในการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศในยุโรป พบว่าหนึ่งในอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ คือ ความแตกต่างด้านภาษาดังจะเห็นได้ว่า แรงงานที่เคลื่อนย้ายระหว่างประเทศในกลุ่ม EU (27 ประเทศ) มีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5% ของประชากรทั้งกลุ่ม ต่ำกว่าในกรณีของกลุ่ม EU (15 ประเทศ) ซึ่งส่วนใหญ่ประชากรมีความรู้ด้านภาษาไม่แตกต่างกันมาก ที่มีสัดส่วนการเคลื่อนย้ายราว 1% ของประชากรทั้งกลุ่ม หรือแม้แต่การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐในประเทศเดียวกันอย่างในแคนาดา ความแตกต่างด้านภาษาเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเช่นเดียวกัน โดยสัดส่วนแรงงานที่เคลื่อนย้ายระหว่างรัฐอื่น ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษกับเมือง Quebec ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาทางการมีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5% ต่ำกว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐอื่น ๆ ที่เหลือของแคนาดาที่มีสัดส่วนราว 1% ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า อาเซียนที่ประกอบด้วย 10 ชาติ 10 ภาษา คงต้องเผชิญกับปัญหาความแตกต่างด้านภาษาที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่หากพิจารณาในแง่มุมมองของปัจเจกบุคคล ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล ย่อมมีความได้เปรียบทั้งการแข่งขันในตลาดแรงงานภายในประเทศที่ทวีความรุนแรงขึ้น รวมถึงการออกไปหางานทำในประเทศอื่นที่มีค่าจ้างแรงงานสูงกว่า เช่นเดียวกับการพิจารณาในระดับประเทศ ซึ่งประเทศที่ประชากรมีทักษะด้านภาษาดีกว่าย่อมดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้มากกว่า

2. จากผลการวิจัยในส่วนที่สองเรื่องการเตรียมความพร้อม ในการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ได้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้บริหารต้องมีความพร้อมในด้านการให้ความรู้กับนักศึกษาและบุคลากร ด้านการจัดเตรียมหลักสูตร อาจารย์ต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดเนื้อหาการสอน ตลอดจนนักศึกษาต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านการปรับตัวและด้านภาษา ดังนั้นผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ต่างเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดเตรียมหลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) ได้ศึกษา ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 พบว่า ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน และยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารกันในอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากภาษาช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม การไม่รู้ภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญต่อนักศึกษาในอนาคต เพราะนักศึกษาต้องเป็นผู้เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษารูปแบบใหม่โดยตรง ดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นปัญหาต่อนักศึกษาไทยมากที่สุด นอกจากการเพิ่มทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียนอาจมีบทบาทมากขึ้น เช่น ภาษาพม่า ภาษาเขมร ภาษาเวียดนาม เป็นต้น ดังนั้นการเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพออาจต้องมีการเรียนรู้ภาษาอาเซียนอื่นเป็นภาษาที่สามด้วย

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในสาขาวิชาอื่น

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

รายการอ้างอิง

- กิตติกร แซ่หมู่. (2555). **เสวนาวิชาการ ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=27472&Key=newsEDU>
- กิตติธัช จิตต์ปฐมวณิช. (2555). **นักศึกษา**. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน.
- ขวัญใจ เตชเสนสกุล. (2555). **ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะที่แรงงานไทยยังต้องพัฒนา**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.thai-aec.com/458#ixzz2DsjLWMJ5>
- คณะกรรมการการต่างประเทศ. สถาบันบัญญัติแห่งชาติ. (2550). **กฎบัตรอาเซียน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- งานประชาสัมพันธ์ กองงานศูนย์รังสิต สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2555). **ศูนย์อาเซียนศึกษา มธ. คลังความรู้ สู่ความพร้อมการเป็นประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: วชิรินทร์ พี.พี.
- จรัสสรณ์ พิรุฬห์วงศ์. (2555). **นักศึกษา**. สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน.
- จุไรรัตน์ แสงบุญนำ. (2555). “ไทยรับรู้อาเซียนดีกว่าชาติอื่น ศธ.เร่งพัฒนาศักยภาพเด็ก 3 ด้าน ชิงเป็นผู้นำ.” **ข่าวสด** (22 มีนาคม): 23
- ขวลิต ชูกำพอง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร**. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2549). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้ง.
- ทวีศักดิ์ สุททกวาทิน. (2548). **กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: TPN Press.
- อึ้ง บั้วศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- นิตา ชูโต. (2548). **การวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พรินต์โพร.
- เบญจาวดี กลิ่นธูป. (2555). **นักศึกษา**. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน.
- ประภัสสร เทพชาตรี. (2552). **สู่ประชาคมอาเซียน 2015: โครงการอาเซียนศึกษา (Asean studies project: ASP)**.
- พฤตจิกา บุตรทะยัก. (2555). **นักศึกษา**. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน.
- พัชรภรณ์ พุ่มพวง. (2555). **นักศึกษา**. สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน.

- พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2555). คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน.
- พีชนันท์ เดชาตวงศ์ ณ อยุธยา. (2555). นักศึกษา. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน.
- พลาภีนา วงศ์เลขา. (2553). **กลไกขับเคลื่อนการศึกษาก้าวสู่ประชาคมอาเซียน**. เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก <http://social.obec.go.th/node/81>
- มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี. คณะวิทยาการจัดการ. (2554). **รายงานประจำปี 2549-2550**.
- _____. **หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต**. เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.management.su.ac.th/>
- รวิษา เหลืองอรุณ. (2555). นักศึกษา. สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน.
- รวีวรรณ ป้อมเสื่อ. (2555). นักศึกษา. สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน.
- ราตรี ศรีไพรวรรณ (2555). **8 อาชีพหลักควรให้ลูกเรียนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/nursingcareers/2012/06/19/entry-1>
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). **การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัยและพัฒนาสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วิชุดา หารราชารุพันธ์. (2540). “การศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 สถาบันการศึกษาเอกชน.” วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล ศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2555). **รู้จักประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- วีระพงษ์ ปัญญาธนาคุณ. (2553). **ประชาคมอาเซียนกับแนวโน้มด้านภาษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.deepsouthwatch.org/node/2780>
- ศูนย์บรรณสารสนเทศ. (2555). **การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.lib.hcu.ac.th/asean.php>
- สมคิด สกุลสถาปัตย์. (2552). “รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลในการปฏิรูปการศึกษาแบบยั่งยืน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมพงษ์ เทียงธรรม. (2536). “ความพร้อมในการออกไปปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนพลตำรวจของโรงเรียนตำรวจภูธร3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุทธนู ศรีไสย์. (2551). การจัดการและการวางแผนพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภางค์ จันทวานิช. (2540). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: บางกอกบลิ๊อค.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ปัญญาปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). ความ เป็นสากลของอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ทักษะที่มีต่อการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1. ผู้บริหาร

- 1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนอย่างไร
- 1.2 ผลกระทบที่มหาวิทยาลัยได้รับจากการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน มีอะไรบ้าง
- 1.3 การประสานงานในฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง สามารถทำได้อย่างไร
- 1.4 มีวิธีการในการพัฒนาบุคลากรในมหาวิทยาลัยอย่างไร ในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน
- 1.5 คณะต้องใช้เวลาและงบประมาณในการพัฒนามากน้อยเพียงใด

2. อาจารย์

- 2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างไร
- 2.2 อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทในการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอนอย่างไร
- 2.3 เนื้อหาสาระที่ใช้ในการสอนเป็นอย่างไร
- 2.4 เทคนิคการสอนมีความแตกต่างจากเดิมหรือไม่ อย่างไร
- 2.5 มีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาอย่างไร

3. นักศึกษา

- 3.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างไร
- 3.2 การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีความสำคัญอย่างไรบ้าง
- 3.3 การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพอย่างไร
- 3.4 คณะควรมีความพร้อมในเรื่องใดบ้าง

3.5 มีข้อเสนอแนะหรือความต้องการในเรื่องใด

ตอนที่ 2 แนวทางการเตรียมความพร้อม

1. ผู้บริหาร

1.1 ด้านการจัดหลักสูตร

- 1.1.1 มีวิสัยทัศน์ในการจัดการหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร
- 1.1.2 มีขั้นตอนหรือกระบวนการในการจัดหลักสูตรอย่างไรในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน
- 1.1.3 การบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพทำได้อย่างไร
- 1.1.4 หลักสูตรที่จัดทำขึ้นมีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด

1.2 ด้านบุคลากร

1.2.1 มีจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับบุคลากรอย่างไร

1.2.2 มีการจัดกิจกรรมให้กับบุคลากรอย่างไรบ้าง เพื่อเตรียมพร้อมในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน

2. อาจารย์

2.1 ด้านภาษาและการสื่อสาร

2.1.1 สามารถนำภาษาต่างประเทศไปใช้ในการเรียนการสอนได้มากน้อยเพียงใด

2.2 ด้านเทคโนโลยี

2.2.1 มีวิธีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการสอนอย่างไร เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้

2.2.2 สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้นักศึกษาอาเซียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างไร

3. นักศึกษา

3.1 ด้านเจตคติ

3.1.1 มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน อย่างไร

3.1.2 สามารถยอมรับความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมได้หรือไม่ อย่างไร

3.1.3 การดำเนินชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่นในอาเซียนจะเกิดความขัดแย้งอย่างไร และมีวิธีการในการช่วยลดความขัดแย้งดังกล่าวได้อย่างไร

3.2 ด้านทักษะทางภาษา

3.2.1 นักศึกษาจะเรียนภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

3.2.2 มีวิธีการฝึกฝนหรือพัฒนาทักษะทางภาษาต่างประเทศของตนเองด้วยวิธีใด

3.3 ด้านการวางแผนการประกอบอาชีพ

3.3.1 เมื่อสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปแล้วนักศึกษา มีความสามารถในการแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียนได้หรือไม่ อย่างไร

3.3.2 โอกาสที่นักศึกษาจะได้รับจากเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ส่งผลต่อการประกอบ อาชีพในอนาคตอย่างไรบ้าง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางสาวพัชรี คำเล็ก
ที่อยู่ 27/4 หมู่ที่ 5 ตำบลยางม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 71120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนนิวิฐราชกูร์อุปถัมภ์
พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิทยานักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางสาวพีพรรณ หลวงพันเทา
 ที่อยู่ 9/1 ถนนนเรศดำริห์ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 77110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนหัวหินวิทยาลัย
 พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิทยานักศึกษา ระดับปริญญาตรี